

HAKALAINEN

HAUKINIEMEN HAKAN JÄSENLEHTI 2/2023

Hakan seitsemäskymmenes toimintavuosi

Päättymässä oleva vuosi on urheiluseura Haukiniemen Hakan seitsemäskymmenes toimintavuosi. Sitä juhlistettiin arvonsa mukaisesti alkukeväästä maittavan lounaan ja tasokkaan ohjelman myötä kartanohostelli AnnaCatharinassa Varparannalla.

Viisikymmentä vuotta sitten pelattiin ensimmäinen naisten jalkapallomaatottelu. Vastustajana oli luonnollisestikin Ruotsi. Tuon joukkueen kokoonpanossa oli Haukiniemessä jalkapalloilevien veljiensä kanssa palloilutaitonsa hionut Tuula Kauppinen.

Vasta kymmenvuotias Haukiniemen Kulttuurikyläyhdistys ry juhli heinäkuussa vuosikymmenen taivaltaan. Niittylahden naiset, vielä rekisteröitymätön neitosten yhteenliittymä, juhli syyskuussa niin ikään vuosikymmenen mittaista eloaan. Näistä kaikista tapahtumista lisää sisäsivuilla.

Hakan liikuntatarjonta on jatkunut ennallaan. Koko perheen jalkapalloilloissa Hiesulalla oli ajoittain osanottajavajausta. Jalkapallointo ei kylläkään laimennut alueella, sillä

juniori-ikäisiksi kasvaneet lapset hakivat lisähaasteita lähiseudun jalkapallon erikoisseuroista Savonlinnasta ja Karvilasta.

Kesäkuussa järjestettiin perinteiset leikkipieliset kesäkisailut. Uutena lajikoeluna oli kananmunanheitto parikilpailuna. Siinä vastaanotetaan toisen linkoama kananmuna käsin kiinni, ja jos muna säilyy ehjänä, heiton pituus mitataan. Viisikymmenpäiselle yleisö- ja osanottajajoukolle tarjottiin lämpimät makkarat ja mehut. Kaikki lapset tietysti palkittiin mitaleilla urheilusuorituksistaan.

Runsaalla osanottajajoukolla aloitettiin syyskuussa Enonkosken urheilutalon lauantaiset sähkö- ja kuntosali-illat. Koronan karkottamat varttuneemmatkin kuntoilijan palasivat punttien pariin.

Suosittu Agata Laitisen ohjaama torstaijumppa siirtyi Juvolan koululta kartanohostelli AnnaCathariinaan. Sopivamman ja saatavattavamman jumppatilan myötä osallistujamäärä kasvoi merkittävästi. Toistakym-

Kuvassa osa Hakan jumppaan syksyn aikana osallistuneesta 35 jumppaajasta.

Innokkaita sählyilijöitä syyskauden avauksessa.

mentä niittylahtelaista voimistelijaa liittyi entisten Juvolan jumppaajien joukkoon.

Uutena lajikokeiluna tarjottiin jäsenille mahdollisuus keilailuun. Liki kolmekymmentä keilankaatajaa saapui uuden, vähemmän harrastetun lajin tutustumisiltaan.

Tanhuvaaran virkistyspäivä järjestetään 2.12. Ohjelmassa on edelliskerran tapaan liikuntaryhmiä, kuntosali sekä kylpylä.

Muutaman välivuoden jälkeen Haukiniemen tehdään hiihtolatu. Latu ajetaan Särkijärven metsätien pohjalle. Lähtöpaikka sijaitsee Lavakankaan tien seutuvilla. Rata-mestarina toimii Reijo Herranen.

Varparannan alueen kyläyhdistys (Varparanta, Haukiniemi, Niittylahti, Sydänmaa) toteuttaa kaksivuotisen Leader-tuetun hankkeen "Varparannan alueen kyläyhteisön yhteisöllisyyden kehittäminen". Hankkeessa on mukana myös Haukiniemen Haka. Liikkuville on suunniteltu ainakin lavatanssijumppaa eli lavista.

Haka rahoittaa toimintaansa talkootöillä (hoitosopimukset Savonlinnan kaupungin kanssa Hiesun ja Juvolan koulun kentistä se-

Keiloja kaatoivat myös nuorimmat pallotaiturit.

kä Haukiniemen kaukalosta), kohtuullisen edullisilla jäsenmaksuilla ja satunnaisilla avustuksilla, ja myös kahtena viime vuonna romunkeräyksillä. Kannattaa käydä aina välillä vilkaisemassa Hakan kotisivuja (www.haukiniemenhaka.net), niin kestää ajan tasalla Hakan toiminnasta.

Kiitän kaikkia Hakan aktiivisia liikkuja, toimijoita ja tukijoita, Hakalainen-lehden kirjoittajia sekä muutenkin toimintaamme myötämielisesti suhtautuvia. Hyvää joulua ja liikunnallista tulevaa vuotta.

OLLI LOIKKANEN

Haka elää ja voi hyvin

Perinteikkään urheiluseuramme Haukiniemen Hakan 70-vuotista taivalta juhlittiin Kartanohostel AnnaCatharinassa Varparannalla huhtikuussa 2023. Tässä Hakalaisen numerossa palataan vielä juhlatunnelmiin tämän raportin ja seuran puheenjohtajan tervehdyspuheen muodossa. Edellisessä, kesäkuussa ilmestyneessä numerossa julkaistiin jo tiivistelmä juhlapuhuja Jukka Nokelaisen puheesta.

Tilaisuuden juonsi omaan lupsakkaan tapansa Jukka Laurio, joka jututti juhlakan-saa heidän urheilumuistoistaan. Saimme kuulla muun muassa jalkapallon maajoukkue-edustajamme Tuula Kauppisen ja tänäkin vuonna Pogostan hiihdon 30 kilometrin ”pikamatkan” sivakoineen ikinuoren Pertti Anttosen kertomuksia. Innostuipa juontaja myös haastamaan juhlaväkeä luettelemaan Hakan maalia vuosien saatossa vartioineita maalivahteja. Haasteeseen vastattiin, ja vastaukseksi saatiin lähes loppumaton liuta eri aikakausien ja lajien veräjänvartijoita.

AnnaCatharinan pitopöydän antimet todettiin odotetun maukkaiksi, ja etenkin hyvin voidellut karjalanpiirakat tekivät kauppansa niin nuorten kuin varttuneempienkin hakalaisten keskuudessa. Ruokailua ja sen jälkeistä yhdessäoloa ryyditti Ossi Tynkkysen laatima diaesitys Hakan historiasta: juhlasalin seinälle heijastui välähdyksiä Hakan perustamisvuosien tapahtumista aina taannoisiin Haukiniemen kaukalon juhlaottelun tunnelmiin.

Juhlahumun lomassa kisailtiin Hakan historiaa käsitelleen leikkimielisen tietokilpailun merkeissä. Osallistujilla oli yllättävän hyvin tiedossa esimerkiksi Hakan ensimmäisen pelipaidan väri ja Matti Nykäsen rooli Hakan urheiluhistoriassa. Enemmän pohdintaa aiheutti Hakan lavan ensimmäisten tanssien pääsylipputulosten suuruusluokka (tarkka summa on 13300 markkaa, vuoden 1956 markoissa). Tiukkaakin tiukemman tietovisan voiton vei lopulta Torpakon perhe.

Juhlapuhuja, seutumme toisen mahtiseuran STPS:n kunniapuheenjohtaja Jukka Nokelainen muisti Hakaa juhlapal-loilla.

Mikä seuraavista seuroista ei ollut Hakan kilpakumppani Säämingin sisäisissä urheilukilpailuissa 1950–1970-luvuilla?

- a) Nojanmaan Nopsa
- b) Pellossalon Ponsi
- c) Kaartilan Kaarto

Minkä niminen varkautelainen joukkue vieraili Hakan kaukalopalloturnauksissa 1990-luvulla?

- a) Vääntö & kääntö
- b) Koukku & paukku
- c) Rymy & ryske

Olisitko tiennyt vastaukset näihin Hakan 70-vuotisjuhlan tietovisassa kysyttyihin kysymyksiin?

Juhlan musiikkitarjonnasta vastasivat kyläen omat taiturit. Tilaisuuden aluksi Jesse Parkkonen kajautti ilmoille Petri Laaksosen tutuksi tekemän Täällä Pohjantähden alla -laulun. Ruokailun jälkeen Liisa Tynkkynen selloineen ilahdutti kuulijoita Bachin ja Saint-Saënsin sävelin. Juhlan kruunasi Pekka Laitisen herkistävästi tulkitsema Synnyinmaan laulu. Kaikkia esiintyjiä säesti pianollaan vankan ammattitaitoisesti Kati Tynkkynen. Juhlan kulttuuritarjontaa täydensi Vesa Ahokkaan laatima, Jukka Laurion tulkitsema runo 1950-luvun Haukiniemen urheilumuistoista.

Pekka Laitinen laulaa Synnyinmaan laulua, Kati Tynkkynen säestää.

Juhlan kunniaksi julkaistiin myös Hakan 70-vuotis-t-paita, jonka suosituimmat koot menivät heti juhlapäivänä kuin kuumille kiville. Isompia kokoja (erityisesti L ja XL) on vielä jäljellä. Paitoja voi ostaa seuran puheenjohtajalta (puh. 0503317788).

Kaiken kaikkiaan Hakan juhlapäivä oli menestys, kuten seuran 70-vuotias taival muutenkin. Juhlaan saavuttiin ja sieltä lähdettiin hymyissä suin. Haka elää ja voi hyvin.

JUUSO LOIKKANEN

Hakan juhlapaita.

Hakan jäsenmaksu

Maksamalla Hakan jäsenmaksun tuet seuran toimintaa.

Hakan liikuntavuorot ja muut tapahtumat ovat seuran jäsenille ilmaisia.

Vuosittainen henkilöjäsenmaksu on 10 € ja perhejäsenmaksu 20 €.

Jäsenmaksun voi maksaa Hakan johtokunnan jäsenille tai seuran pankkitilille FI15 5650 0440 0434 30 (viestikenttään tieto, keitä maksu koskee)

Otteita Hakan historiasta

Haukiniemen Hakan puheenjohtajan Olli Loikkasen tervehdys- ja muistelupuhe seuran 70-vuotisjuhliissa 29.4.2023.

Tervetuloa juhlistamaan Haukiniemen Hakan 70-vuotista taivalta. Ohjelman laatijat ovat merkinneet tähän kohtaan kertausta Hakan historiaan. Muistelen nyt näin ollen Hakan tarinaa – hyvin suppeasti ja muistinvaraisesti.

Haka on perustettu 11.3.1953. Tuona vuonna tapahtui muutakin maailman historiaan vaikuttaneita tapahtumia. Elisabet II kruunattiin Englannin hallitsijaksi. Naapurimaan Isä Aurinkoinen eli diktaattori Stalin kuoli joitain päiviä ennen Hakan perustamista. Tuona vuonna syntyi Kiinan nykyinen diktaattori Xi Jinping sekä kansantaiteilija Jaakko Teppo. Veikko Hakulinen valittiin Suomen parhaaksi urheilijaksi.

Urheiltiin sitä kylillä ennen Hakaakin. Viime vuosisadan alusta Hakan perustamiseen asti urheiluharrastus kuului kansansivistyksen ja raittiustyön ohella oleellisena osana nuorisoseurojen toimintaan. Ensin vuonna 1900 syntyi Varparannan nuorisoseura. Toiminnan painopisteen siirryttyä enemmän haukiniemeläiseksi nuorisoseuran nimi muuttui Haukirannan nuorisoseuraksi, sitten Haukiniemen nuorisoseura Oksaksi ja vielä Haukiniemen nuorisoseura Sarastukseksi.

Myös suojeluskunnat olivat lähes urheilujärjestöjä kylillä. Kyläosastot järjestivät lakauttamiseensa asti keskinäisiä urheilukilpailuja tutuissa ja hieman erikoisissakin lajeissa. Vuonna 1925 perustetussa Säämingin pohjoisten kylien maamiesseurassa toimi myös aktiivinen urheilujaosto.

Ilmeinen vaikuttaja Hakan perustamiseen oli kylillä virinnyt jalkapalloonnostus. Rekisteröity urheiluseura saattoi osallistua Suomen Palloliiton järjestämiin sarjaotteluihin.

Hakan perustamisen jälkeen Nuorisoseura Sarastus ajettiin alas ja Maamiesseura jatkoi viljelypuolen toiminnoissaan.

Hakan yksilölajiuurheilijat kilpailivat viralliset kilpailunsa Säämingin Urheilijoiden nimissä. Se oli kattojärjestö useimmille sääminkiläisille urheiluseuroille. Pienenä poikana tuo kytkentä aiheutti minulle hämmennystä: miksi esimerkiksi Tiilikaisen sisarusten seurana ilmoitettiin toisinaan Säämingin Urheilijat, toisinaan taas Haukiniemen Haka?

Erikseen käytiin myös Säämingin Urheilijoihin kuuluneiden seurojen välisiä kilpailuja. Noita lähikylien urheiluseuroja olivat muun muassa Haukiveden Vauhti, Toivon Urheilijat Niittylahti, Haapalan Haka, Nojanmaan Nopsa, Kallislahden seurat ja Aholahden seurat sekä Savonlinnan seurak. Osa seuroista oli myös joukkueurheilussa haastajina.

Tuohon aikaan oli svullilaisia ja tullilaisia urheiluseuroja eli oikeistolaisiin tai vasemmistolaisiin leireihin kuuluvia. Siksi pienessä kylässä saattoi olla kaksikin eri seuraa. Ilmeisesti Haukiniemen Haka ja Haukiveden vauhti ovat olleet esimerkkeinä sellaisesta. Samoin lienee ollut Kallislahdessa ja Aholahdessa. Useimmat näistä seuroista ovat kuihtuneet pois, eikä politiikkakaan enää sotke urheilua.

Jalkapallon ja yksilölajien lisäksi alkuaikoina harrastettiin jääkiekkoa. SaPKo kävi 60-luvun alussa Likolammen jäällä haastamassa Hakan. Ellen väärin muista, vastustajat toivat Ropposen urheiluliikkeestä Hakan maalivahdille Aulis Liukolle oikeat maalivahdin suojukset. Voitiin luopua hevosen länkien pehmusteista maalivahdin patjoina. Ottelun tulos ei ole muistissa.

Pöytätennis ja painonnosto kuuluivat myös kilpailulajeihin. Papan bändin näppäräsor-miset soittomiehet Esko Hiltunen ja Kauko Ikonen ainakin kuuluivat pöytätennismiehiin.

Kuusikymmentäluvulla Hakan lava oli suosionsa huipulla. Paikkakunnan orkestereiden lisäksi mieleeni on jäänyt tuolloin tuoreen levylaulajan vierailu lavalla. Heinolalaislaulaja oli vuokrannut lavan esiintymistään varten. Tuota ihmettä piti mennä katsomaan. Orkesteri kantoi soittimiaan lavan sisään, mutta tähteä ei näkynyt. Sitten joku pojista huomasi orkesterin auton takapenkillä lepäävän levylaulajan.

Emme tietenkään menneet kuuntelemaan musisointia. Oli rippikoulu käymättä eikä ollut lupa mennä tansseihin. Kotiin mennessämme arvelimme nuottien sekoittuneen artistin päässä sen verran, että tanssiyleisölläkin on asettelemista askeleissa, jos hän yleensäkin terhakoitui esiintymään. Kyseinen heinolalaisartisti ei ollut Sipe Santapukki tai Toni Wirtanen vaan Eero Aven.

Joukkueurheilussa on ollut suvantovaiheita. Tuolloin Hakan urheilumainetta on pitäneet yllä kestävyysurheilijat, monissa marato-neissa Matti Pehkonen ja Joensuuhun kulkeutunut juvolalaislähtöinen Hakan alkuaikojen jalkapalloilija Vesa Ahokas. Tänä ke-

väänä Pertti Anttonen edusti Hakaa muun muassa Pogostan hiihdossa.

Nykyään varsinaista kilpaurheilutoimintaa ei seurassa ole. Liikunnanharrastajia laskeskelin noin vuosi taaksepäin olleen satakunta eri henkilöä. Innokkaimmat urheilijat kamppailevat lähiseutujen erikoisseuroissa ainakin jalkapallossa, jääkiekossa ja salibandyssä.

Sanonta ”vauvasta vaariin” toteutuu kirjaimellisesti Hakan harrasteurheilussa. Samalla pelikentällä nuorimmat opettelevat kävelemään ja vaarit koittavat kestää jaloillaan. Pelataan sitten jalkapalloa, jääkiekkoa tai sählyä tai jumpataan ja vaari kumpsahtaa nurin, aina on takaisin jaloilleen nostajia pieni osaaottava hymy huulillaan.

Tässä oli vain pieni sipaisu Hakan historiaan ja nykyisyyteen. Hakalaisissa ja Hakan kotisivuilta löytyy harkitumpaa historiankirjotusta. Muistivirheitä voi aina sattua, ei kuitenkaan niin paljon kuin itänaapurin historiankirjoituksessa.

Jälkipelihän on aina mielenkiintoista. Toivottavasti ruokaillessa tulee mieleen mukavia sattumuksia menneiltä ajoilta. Pelataan jälkipelit 70 vuoden ajalta.

OLLI LOIKKANEN

Hakan 70-vuotisjuhlien päätteeksi pyöräytettiin menneiden muistelun lomassa suut makeaksi täytekakuilla.

Mukavia muistoja menneiltä ajoilta

Hakalainen pyysi Hakan toiminnassa mukana olleita aktiiveja kertomaan seuran 70-vuotisjuhlavuoden kunniaksi jonkin muiston Hakasta.

Pirkko Vatanen (o.s. Laurio)

Mukavin muisto on lentopalloilu ja huippuna siitä pitäjän mestaruus 60-luvun alussa. Vastustajamme oli Aholahden Ajo. Meillä tytöillä oli pelatessa niin hauskaa, että tuomari hikeentyi, mutta onneksi ei ajanut meitä kentältä pois. Mukana pelaamassa olivat: Kaartisen Ulla, Kauppisen Tuula, Pehkosen Maija, Ripatin Terttu, Turusen Vuokko, Vellosen Leena ja minä. Liekö perinnöllistä, kun tyttöni pelaavat vielä vanhoilla päivilläänkin lentistä!

Mukavia muistoja tulee mieleeni myös kiekkopeleistä, joita pelailtiin Likolammen jäällä. Siellä opettelini luistelemaan veljeni hokkareilla.

Aimo Kaartinen

Hakan jalkapallojoukkue pelasi 60-luvulla aluesarjassa. Silloin jouduttiin tekemään aika pitkiä matkoja vieraspeleihin. Pisin matkapeli käytiin pelaamassa Lieksassa paikallista seuraa, Kevätniemen Kehää vastaan.

Ottelu päättyi tasalukemiin, mutta viimeinen vastustajan maali oli vähintään kyseenalainen. Harmi, ettei tuolloin voitu varmistaa maalia videotallenteen avulla.

Haukiniemestä Lieksaan muuttanut Aino Holma, o.s. Partanen, kutsui joukkueen kotiinsa täytekakkukahville. Pelimatkat mukavalla porukalla sujuivat rattoisasti. Tästäkin reissusta jäi mukavat muistot.

Hakan miesten jalkapallojoukkuevuodelta 1967. Aimo Kaartinen kuvassa alarivissä ensimmäisenä oikealta.

Maija Naukkarinen (o.s. Pehkonen)

Haukiniemessä harrastettiin tanhuamista ahkerasti 50-luvun lopulla. Tanhuryhmä koostui seuraavista henkilöistä. Tytöt: Terttu Falck, Pirkko Laurio, Kirsti Luukkainen, Terttu Luukkainen, Maija Pehkonen. Pojat: Simo Falck, Esko Hiltunen, Kauko Ikonen, Pertti Loikkanen ja Matti Pehkonen. Harjoitukset tapahtuivat Hakan lavalla ja Falckin talossa Varparannalla. Musiikki soitettiin levytä.

Muistan, että talvi-iltana tanhuttiin joskus myös maantiellä, ”koulun mäellä”. Tällöin säestäjänä toimi hanuristi Esko Hiltunen. Harjoitukset jäivät tällöin aika lyhyeksi, koska pakkasen kylmetti pelimannin sormet. Ohjaajana tanhuryhmällä toimi Lea Kammonen kaupungin keskustasta. Osallistuimme kerran Rantasalmella järjestettävään tanhukilpailuun ja niinpä vaan voitimme koko kilpailun.

Jussi Pehkonen

Mukavia olivat jalkapallon pelireissut. Olin autonkuljettajana, kun matkattiin Mikkeliin, Lappeenrantaan jne. Aina ei Hakan joukkueelle tullut voittoa. Muistan yhden jännittävän ottelun Joutsenossa. Peli oli tasan viime minuutille saakka, kunnes Niirasen Veli teki maalin uskomattoman vaikeasta paikasta. Tuo maali ratkaisi otteluvoiton Hakalle.

Tulomatkalla kotiin pysähdyimme sitten munkkikahville. Joukkue iloitsi niin kovasti saavutetusta voitosta, että jokainen pelikaveri halusi tarjota Velille kahvia ja munkkia. Niinpä Veli täydensi kulutetut energiat usealla munkilla.

Vähän ikävämpi muisto liittyy Hiesun kentälle. Pojat harjoittelivat tulevia koitoksia varten. Vaikka kyseessä oli harjoitustilanne, saattoi pelin kulku välillä olla rajuakin. Sitten sattui haaveri. Pelikaveri potkaisi Markku-serkkua jalkaan niin, että luu katkesi.

Harjoitukset keskeytettiin ja Markku vietiin sairaalaan.

Jaakko Vellonen

Muistan mukavat jalkapallopelit Särkijärven kentällä. Kentälle mentiin juosten tai pyörällä. Ennen kentälle lähtöä Loikkalan pihassa käytiin hyvinkin erimielistä keskustelua jalkapallon pelaamisesta talon poikien kesken.

Kenttä oli siivottu lehmän läjistä ja tositoimiin voitiin ryhtyä. Pelissä oli aina erotuomari ja kylän vanhemmat, asiantuntijamiehet lausuivat aika teräviä kommentteja erotuomarin työskentelystä.

Toinen mukava muistoni liittyy kiekkopeleihin Likolammella. Jää puhdistettiin ennen pelaamista ja sehän olikin aikamoinen urakka. Joskus, runsaan lumen aikana, Loikkalan Lopo-hevonen veti lumikolaa. Silloin miesvoimat säästyivät. Usein puhdistus kuitenkin tehtiin miesvoimin ja tuolloin väsymys ja nälkäkin yllättivät pelaajat jo ennen varsinaisen pelin alkua.

Jääkiekkoilua Likolammen kentällä. Jaakko Vellonen kuvassa toisena oikealta.

Muistot keräsi

RITVA LOIKKANEN

Haukiniemen tsasounan syntymäpäivä

Talkootöitten tuloksena tuhansia vierailijoita, kymmeniä tapahtumia. Kotikyläme pyhäkön kymmenvuotisjuhla oli kaunis ja ikimuistoinen.

Katselin Vienen Karjalassa Vuosus-koskea. Olin venematalla Ylämaan halki ja koski oli kuohuvin kaikista kahdestakymmenestä. Koski rupatteli, pulppusi ja ärjyi. Kahden kilometrin pituinen raivokkaana kiemurteleva koski oli pakko laskea. Pelkäsin. Sidoin veneeseen tavarat kiinni, Vedin kahdet pelastusliivit päälleni. Laitoin kädet hetkeksi ristiin ja irrottauduin kuohuihin.

Samalla tavalla elämä virtaa. Yrität koskettaa hetkeä, mutta äsken tapahtunut ei palaa. Me virtaamme, meissä liikkuu elämän ihme ja tietoisuus. Voima, rakkaus, yhteisöllisyys.

Haukiniemen tsasounan alku syntyi virroilla ja Vienen Karjalan Venehjärvellä tsasounan rakentamisen talkoissa. Eräänä syksynä tuolla mäellä kivellä istuessani tuntui kuin joku olisi kuiskannut sanat: "Tehdään yhdessä tähän tsasouna."

Haukiniemen tsasounan 10-vuotisjuhlan liturgian toimitti isä Joose.

Tieto tsasounan rakentamisen suunnitelmasta laajeni. Samanhenkiset ottivat yhteyttä. Ennen kuin yhtäkään risua oli paikalta ravattu, Meeri Jolkkonen ajoi autollaan pihaan ja toi Viinijärveltä tekemänsä ikoni-liinan. Savonlinnalainen puuseppä Markus Parkkonen taas tiesi arkkitehti Sakari Siitosen, joka voisi piirtää tsasounan ja mitä rakentamiseen tarvittiin.

Syntyi ryhmä ja porukka laajeni. Perustimme vuonna 2010 Haukiniemen kulttuurikyläyhdistyksen ja haimme Etelä-Savon ELY-keskukselta maaseudun kehittämisrahaa. Tämän 40 % tuen saimme, kun yhdistyksen hallituksen jäsenet olivat taanneet tarvittavan 72 tuhannen euron lainan Rantasalmen Osuuspankkiin. Olimme innoissamme! (Ja tietenkin velat hoidimme etuajassa.)

Sitten kävimme arkkipiispa Leon luona Kuopiossa pyytämässä lupaa ja esittelemäs-

Isä Joose puhuu kyläjuhlassa.

Talkooväki ruokki juhlaväkeä, kahvilla, letuilla ja savumuikuilla.

sä hanketta sekä kysymässä tsasounan pyhittäjän valintaa. Voidaankin sanoa, että Pyhä Serafim Sarovilainen valitsi meidät. Sarovilaista esittelevissä ikoneissa hän kulkee karhun seurassa. Vakuudeksi tästä rakentamisen aikana karhun jäljet johtivat pellon yli kohti tsasounaa.

Kuhmossa olevan Juminkeko-säätiön ja kostamuslaisen OOO Mustakylyn kautta teimme sopimuksen ja tsasounan tilauksen. Pyhäkön puutavara ja hirsityöt tehtiin täältä 650 km päässä Vienan Karjalan Paanajärven kylässä.

Talkootyötä tarvittiin paljon ja sitä myös saatiin. Tsasounan paikka oli raivattu ja peruskivien siunaus tehty. Hirret ja puutavara saapui pellolle rekka-autolla talvella 2012. Hanke eteni, Markku Hietalo aloitti ikonien maalauksen Rantasalmella ja Uudessa Valamossa.

Olli Loikkanen kuljetti traktorillaan talkooporukoitten puhtaaksi vuolemat hirret mälle ja siellä hirsityön ammattilaiset Vesa Sairasen johdolla laittoivat ne paikoilleen. Saimme palkattua töihin myös oman kylän

kirvesmiehen, Juha Sauniston. Pyhäkkö kohosi korkeuksiin harkitusti ja kauniisti. Markus Parkkonen valmisti ristit ja liekki-kupolin ja veisti sen yli 600 haapapaanua Louhelan puimalassa. Tervaa oli tuotu valmiiksi Vienan matkoilla Jyskyjärveltä sekä Kuhmosta.

Ensin ristin noston palvelus. Sitten oli suuren juhlan vuoro. Tverin karjalasta saapui ystävyysseuramme näytelmäkerho sekä pappi. Vienan Karjalan Paanajärveltä ja Vääräkoskelta saapui juhlaan sekä sitä edeltävään karjalaiseen illatsuun lauluryhmä. Vieraita ja tuttuja tuli myös Vuokkiniemestä ja Jyskyjärveltä ja ympäri Suomea ja aina Australiasta asti.

Serafim Sarovilaiselle pyhitetyn tsasounan vihki arkkipiispa Leo papistoineen sunnuntaina 21.7.2013. Väkeä oli paikalla sadottain. Tsasouna oli valmis ja toiminta voi alkaa.

Näinä kymmenenä vuotena olemme järjestäneet koronavuosia lukuun ottamatta vuosittain kolme vakituista tapahtumaa: juhanusaaton ekumeenisen messun, tsasounan

juhlan heinäkuussa sekä joulun ajan tilaisuuden. Pyhäkköämme on huollettu, tie mäelle tehty ja liikuntaesteiset huomioitu, katto ja kupolit tervattu ja pidetty tarvittavat yhdistystoiminnan vaatimat vuosikokoukset, jäsenhankinnat, maksut ja kiinteistövero hoidettu.

Kaikki nämä olleet hyviä vuosia. Jotkut Haukiniemen kulttuurikyläyhdistyksen perustajajäsenistä ja tukijoista ovat siirtyneet ajasta ikuisuuteen tai sairaus sekä ikääntyminen on siirtänyt heidät pois toiminnasta.

Tsasouna on kaikille auki ja siellä vierailee vuosittain satoja ihmisiä. Tsasounassa on toimitettu palveluksia, laulettu, vihitty avioliittoon, vietetty nimijuhlaa, muistettu tuonilmaisiin menneitä läheisiä, soitettu kelloja ja käyty hiljentymässä, iloitsemassa ja ihaillemassa Jumalan huonetta. Kylätaloamme.

Kaiken lähtökohtana oli rakentaa kulttuurisiltaa sekä tukea rakennustilauksella Vienen Karjalan runokylä, rohkaista samalla heitä muistamaan Vienen kielen ja kulttuurinsa arvo ja olla myös esimerkki muille kylille Vienassa, Suomessa ja ulkomailla. Yh-

distyksemme tuottama elokuva "Haukiniemen tsasounan synty" on myös pysyvä historiallinen dokumentti kulttuuriyöstämme.

Kulttuurimme on hyvä olla moniarvoista ja hyväksyvää. Kristinuskon on myös osa monipuolista kulttuuriamme. Olemme kristinuskoinen maa. Yhdistyksemme ja kirkkomme on ortodoksinen pyhäkkö sekä ekumenian paikka, kenen tahansa tulla ja mennä. Kokea kauneutta, ajattomuutta, tietoisuutta, lohdutusta ja iloa.

Suuri kiitos isä esipaimenelle ja kaikille tsasounan rakentajille, talkooväelle, kaikille vierailijoille ja teille hyvä juhlaväki.

Arkkipiiispa Leon sanoin: "Olkoon tämän tsasounan kynnys matalalla ja katto korkealla, niin, että se pysyy tällä paikalla maailman loppuun asti."

JUHA TASKINEN

Ote Haukiniemen kulttuurikyläyhdistyksen puheenjohtajan Juha Taskisen puheesta Haukiniemen tsasounan 10-vuotisjuhlassa 22.7.2023.

Louhelan navetan vintille kerääntynyttä juhlaväkeä.

Minä: Eira Anneli Kaartinen (o.s. Ruuskanen)

Juttusarjassa tutustutaan Hakan toiminnassa vuosien varrella olleisiin kyläläisiin.

Synnyin...

Säämingissä Pullinlahdessa vuonna 1950.

Asun...

Haukiniemessä (vuodesta 1983) Aimon kanssa, sekä nyt Kallen, Tarjan ja lasten kanssa samassa pihassa, mutta eri tuvassa.

Olen työskennellyt...

Kirjanpitäjänä Punkasalmen Saha Oy:ssä, ja sen jälkeen hoitelin härkiä Haukiniemessä vuodesta 1984 vuoteen 2000. Olin sitten vähän aikaa Juvolan koululla avustajana.

Olen harrastanut...

Olen tehnyt erilaisia käsitöitä koko ikäni. Liikuntaa eri muodoissa olen harrastanut ja harrastan edelleen. Hiihto on ollut aina mie-
luinen liikuntamuoto.

Lempiruokani...

Syksyisin sienet ovat suurta herkkua. Muuten olen kaikkiruokainen.

Ilahdun...

Lastenlapsien halauksista ja ystävien yhteydenotoista. Ilahdun myös keväällä, kun ensimmäiset kukat nousevat esiin kukkapenkistä.

Arvostan...

Rehellisyyttä ja luotettavuutta.

Pahoitan mieleni...

Jos esimerkiksi eläimiä kohdellaan huonosti.

Toivon...

Terveytähän sitä tietysti toivoo läheisilleen ja itselleen. Lumisia talvia ja hyviä hiihtokelejä myös toivon.

Jos saisin kaiken vallan, muuttaisin maailmassa sen...

Että sodat loppuisivat.

Haukiniemen Hakasta minulle tulee ensimmäisenä mieleen...

Kun lapset olivat pieniä, muistuvat mieleen ne lukemattomat kerrat, kun taivalsimme kaukalolle. Myöhemmin kaukalopallo- ja jalkapalloturnaukset sekä kioskihommat.

Mieluisin Hakaan liittyvä muistoni on...

Hakan järjestämät hiihtokilpailut, joihin myös aikuiset osallistuivat. Olisiko ollut vuonna 1986?

Terveiseni Hakan toimijoille...

On mukavaa huomata, että Haka on vireä 70-vuotias ja on tullut uusia nuoria toimijoita, niin että ”konkarit” pääsevät helpom-
malla. Jatkakaa samaan malliin. Kiitos.

EIRA KAARTINEN

Eira Kaartinen (vas.) ja Ritva Loikkanen Hakan johdokunnan ja seuran juniorien välisen kaukalopallo-ottelun jälkeen kolmisenkymmentä vuotta sitten.

Varparannan frisbeegolfrata valmistui kesälle 2023

Varparannan frisbeegolfrata valmistui suunnitelmien mukaisesti kesälle 2023. Rata sijaitsee Kotimäen ympäristössä, Kartanohostel AnnaCatharinan takana.

Varparannan alueen kyläyhdistyksen puheenjohtaja ja ideanikkari Eelis Laamanen sai idean frisbeegolfradan rakentamisesta kesällä 2022. Ideaa lähdettiin kyläyhdistyksen toimikunnassa työstämään nopeaan tahtiin; Savonlinnan kaupungin kumppanuuspöydältä saatiin avustusta radan rakentamiseen ja työt aloitettiin pikimmiten. Risukkoa raivattiin, rakennettiin väylät ja heittopaikat ja asennettiin heittoalustat ja -korit. Radan suunnittelussa oli aktiivisena apuna Savonlinnan kaupungin Simo Rätty ja Tuomas Huttunen sekä frisbeegolfseuran Linnan Mando DG ry.

Rata saatiin käyttövalmiiksi jo ennen juhannusta, mutta varsinaisia avajaisia juhlittiin 2. elokuuta. Avajaisiin osallistui noin 50 henkilöä – väkeä oli niin sanotusti vauvasta vaariin. Parasta tässä harrastuksessa onkin, että se sopii kaikenikäisille! Avajaisissa Eelis Laamanen kertoi radan valmistumisesta ja samalla julkistettiin radan virallinen nimi: Varparannan kartano Frisbeegolf. Ide-

oita nimestä kerättiin Kalliorannan juhannusjuhlilla, ja valitun nimen ehdottaja Osmo Hollström palkittiin avajaisissa nimiehdotuksestaan Room 304 -lahjakortilla.

Linnan Mando DG ry:n Marko Voutilainen opasti frisbeegolfin saloihin, ja moni aloittelija pääsi kokeilemaan lajia ammattilaisen opastuksessa. Kaikille kävijöille oli tietenkin tarjolla kahvia ja Sirkan Leipomon suussasulavaa pullaa sekä Savonlinnan Tuotteen makkaraa.

Ensimmäinen kesä ja syksy frisbeegolfradalla alkaa olla takanapäin, ja ratamestari Markku Holopainen on tyytyväinen: ”Kävijöitä radalla on ollut runsaasti. Heittämässä on käynyt kylän omaa väkeä, kesäasukkaita, kaupunkilaisia ja tietysti myös alueella vierailulla olevia matkalaisia.” ”AnnaCatharinan kotimaan vieraita kävi kesällä tosi paljon radalla, mutta osa ulkomaalaisista oli kyllä ihmeissään tästä lajista”, naurahtaa Markku.

Radan avajaisissa oli mukava tunnelma.

Ratamestarin esiheitto.

Myös idean isä, Eelis Laamanen, on tyytyväinen lopputulokseen: ”Reilut 300 talkootyötuntia on tähän mennessä tehty, mutta kyllä kannatti! Kävijät ovat olleet tyytyväisiä, ja tämä maastohan on mainio vaikka pieneen retkeilyyn koko perheen kesken.” Alueella on jo ennestään näkötorni, kota, luontopolku sekä lähellä myös Leppälammen laavu.

Vera 13 v. kertoo hymyssä suin: ”Kaikki alkoi, kun Joksu ja Mico jutteli ukille siitä, kuinka kiva on heitellä frisbeetä ja että hyvin sopisi ukin lähellä olevaan metsään yksi frisbeegolfrata. Siitä sitten alkoi radan rakentaminen. Ukki on nähnyt paljon vaivaa siihen, että radasta tulisi täydellinen ja missä kaikilla olisi mukavaa heitellä. Heittelykierros on tosi mukava päättää makkaranpaistoon ukin ja perheen kanssa läheiselle kodalle.” Eipä ole Vera turhaan ylpeä ukistaan – hieno rata saatiin Varparannalle!

Varparannalla kyläilemässä ollut 11-vuotias Joachim kertoi myös kokemuksiaan uudesta radasta: ”Ensimmäisen kerran Varparannan radalla oli aika hankalaa, mutta oli hauska käydä heittelemässä ja nähdä maisemia. Oli tosi hauskaa heittää ihan tuntemattomalla radalla, mutta siihen oli helppo tottua. Oli todella mukavaa olla radalla perheen kans-

Ensikertalaiset saivat oppia ammattilaiselta.

sa ja vähän kisailla ja sain todella hyvän mielen siitä, kuinka paljon vaivaa radan tekoon on käytetty, olen todella iloinen siitä.”

Radan käyttö on kaikille maksutonta, ja kiekkoja voi kesäaikaan lainata Kartanohostel AnnaCatharinan vastaanotosta. Yksi pyyntö on kuitenkin kaikille kävijöille: Ethän heitä roskia tai juomapulloja luontoon!

Halutessasi voit tukea pienellä summalla radan ylläpitoa: Varparannan alueen kyläyhdistys ry (Y-tunnus 1601614-6), tilinumero FI81 5650 0440 0145 97.

MARIANNA KAARNIRANTA

Radan tiedot

Perustettu: 2023.

Korit: Prodigy.

Väylien määrä: 10.

Heittopaikat:

Tekonurmi.

Pinnanmuodot:

Kumpuileva, jonkin verran korkeuseroja.

Opasteet: Itsetehdyt opasteet.

Ratatyyppe: Metsärata.

Ylläpito: Kuukausittainen.

Mikä ihmeen kumppanuuspöytä?

Savonlinnan kaupungin vuonna 2018 käyttöönotettava lähidemokratiamalli edistää asukkaiden mahdollisuuksia viedä heille itselleen ja lähiympäristölleen tärkeitä asioita kaupungin päätöksentekoon. Lähidemokratia perustuu vapaamuotoisten tapaamisten eli kumppanuuspöytien kokoontumisiin viidellä eri alueella. Tapaamiset antavat väylän jokaiselle kuntalaiselle, yhteisölle tai vaikkapa yritykselle tuoda heille tärkeitä asioita kaupungin valmisteluun.

Kumppanuuspöytien toiminnan tavoitteena on kehittää asukkaiden hyvinvointia ja alueiden elinvoimaa sekä edistää paikallista toimintaa, vuorovaikutusta, osallisuutta ja yhteistyötä.

Ensimmäiset vuodet lähidemokratiaa toteutettiin Savonlinnan kylät ry:n toimesta hankerahoituksella. Kuluvana vuonna 2023 toimintaan on saatu kaupungin puolelta henkilö, jonka ”hanskassa” kumppanuuspöydän toiminta on. Hän on hyvinvointi- ja osallisuussuunnittelija Johanna Paananen.

Kumppanuuspöytä tapahtumia järjestetään siis viidellä alueella, jotka ovat: Kaupunkikeskusta, Kerimäki, Punkaharju, Savonranta ja Sääminki. Kokoontumiset ovat kaksi kertaa vuodessa keväisin ja syksyisin jokaiselle alueella niin läsnäolo- kuin verkkokokoontumisina.

Ruohonjuuritason vaikuttamista

Aika monelle kuntalaiselle kumppanuuspöytä- ja lähidemokratiasanat eivät sano oikein mitään. Kyse on ruohonjuuritason vaikuttamisesta oman lähiympäristön kehittämiseen ja hyvinvointiin. Kehittämisen ja tiedottamisen tarvetta kumppanuuspöydillä on siinä, kuinka kuntalaiset saadaan mukaan vaikuttamaan omaan lähiympäristöönsä.

Hyvänä esimerkkinä voidaan mainita Säämingin kumppanuuspöydän esitys kunta-laisten sähköisestä palautekanavasta Savonlinnan kaupungille. Aloitteen asiasta teki Sääminki-seura. Sähköinen palautekanava löytyy kaupungin kotisivuilta osoitteesta www.savonlinna.fi/asiointi/palaute/.

Kuntalaisia pitää kuunnella

Mielestäni on lähdeettävä ihan otsaketasolta miettimään kansanomaisempaa nimeä toiminnalle, joka kertoo kaikille, mistä on kysymys. Lisäksi keskusteluyhteys virka- ja luottamushenkilöiden sekä kuntalaisten välillä on saatava toimimaan siten, että se palvelee kaikkia osapuolia. Kuntalaisten intoa kertoa ideoitaan, epäkohtia ja kehittämishetkkeitä lannistetaan liian usein tyrmäimällä ne sanoilla ”ei ole rahaa, ei ole resursseja!”.

Taloudellista tukea hankkeisiin

Kumppanuuspöydän kautta on mahdollista hakea myös rahallista avustusta oman lähiympäristön kehittämiseen tai toimintoihin. Kumppanuuspöydän budjetti on vuodelle 2023 ollut 42000 €, josta myönnettäväksi on jäänyt 32400 €, loput määrärahasta on mennyt kokouspalkkioihin, matkakuluihin ja tiedottamiseen.

Tähän on tultava muutos. Ei ole oikein, että 23 % muutenkin liian pienestä määrärahasta kuluu hallintokustannuksiin! Hallintokustannukset on välttettävä niille hallintokunnille, joiden virkahenkilöt osallistuvat tilaisuuksiin.

Kuluvana vuonna avustushakemuksia on tullut yhteensä 85916 €. Kuten luvut osoittavat, ei kaikkea pystytty yksinkertaisesti avustamaan. Tarkoitus ei ole, että kumppanuuspöydän kautta avustetaan toimintoja tai

hankkeita sataprosenttisesti vaan niihin on löydyttävä myös ns. omarahoitusosuutta.

Merkittävässä hankkeissa kannattaa selvittää SavonLuotsi ry:n Leader-rahoituksen mahdollisuutta, jolloin omarahoitusosuuksena voidaan käyttää kumppanuuspöydän avustusta ja hankkeessa suoritettavaa talokootyötä.

Kumppanuuspöydän avustusta ei ole tarkoituksenmukaista myöntää jo aloitettujen hankkeiden rahoittamiseen vaan avustushakemukseen pitää liittää kehittämis- ja kustannussuunnitelma niin meno- kuin tulopuolelta.

Osallistava budjetointi

Uutena rahoitusmahdollisuutena kumppanuuspöytien puheenjohtajat esittävät osallistavaa budjetointia 5000 €, joka kohdistuu nuorten hankkeisiin. Alle 18-vuotiaat eivät voi vielä vaikuttaa omiin asioihinsa edustuksellisen demokratian keinoin, mikä tarkoittaa, että he ovat usein päätöksenteon ulkopuolella.

Kumppanuuspöytämalli ei nykyisellään kannusta nuoria osallistumaan. Osallistavan budjetoinnin kautta tehtävä pilotointi tutustuttaisi nuoret äänestämiseen ja lisäisi kokemusta siitä, että he voivat itse vaikuttaa omaan elinympäristöönsä.

Hakalaisen levikkialueen kumppanuuspöydän avustukset 2022–2023

2022:

Varparannan alueen ky.

Kalliorannan terassin kunnostus 500 €

Varparannan alueen ky.

Lettupannun lunastus 500 €

Varparannan alueen ky.,

Frisbeegolfrata 5000 €

Herajärven vesijuoksijat

Portaat 300 €

2023:

Haukiniemen Haka ry.

70-vuotisjuhlat, 800 €

Varparannan alueen ky.

Frisbeegolfrata 2800 €

Herajärven vesijuoksijat

Uimakoppi 1300 €

Yhteensä: 11200 €

JUKKA NOKELAINEN

Säämingin kumppanuuspöydän puheenjohtaja

Kumppanuuspöydän avustuksella vuosina 2022–2023 rakennetut Herajärven vesijuoksijoiden uimakoppi ja portaat.

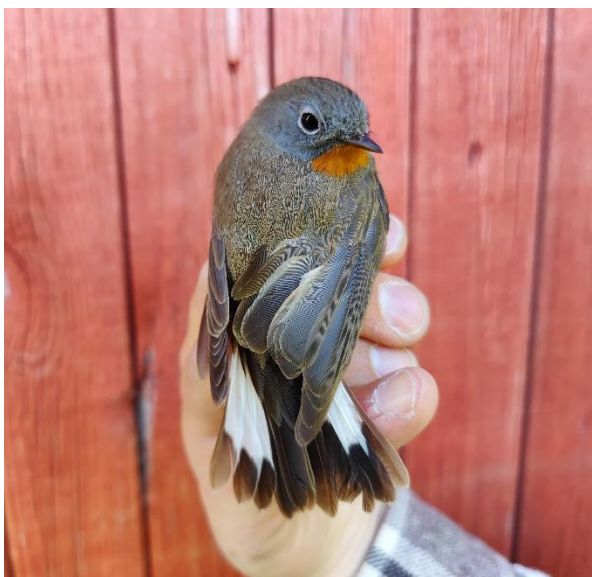
Haukiniemen uusi maitolaituri rakennettiin kumppanuuspöydän avustuksella vuonna 2020.

Lintujen rengastusta Haukiniemessä

Olemme rengastaneet lintuja SSP-pyynnillä meidän pihapiirissämme vuosina 2022 ja 2023. SSP eli Sisämaan seurantapyynti tarkoittaa lintujen passiivista pyytämistä lintuverkoilla ja rengastamista samassa paikassa vähintään kuusi kertaa vuodessa kevästä loppukesään. Tarkoituksena on rengastaa useampi vuosi peräkkäin, jotta paikalta saadaan vertailukelpoista aineistoa. Meidän rengastusporukassamme ovat olleet minun lisäksi kokenut rengastaja Lasse Vilhunen ja kaverini Veikka Kosonen.

Pyyntipaikallamme on yhteensä kuusi verkkolinjaa. Linjoilla on pyynnissä yhteensä 14 lintuverkkoa. Lintuverkot ovat melkein samannäköisiä kuin kalaverkot, mutta niiden erona on, että kun lintu lentää verkkoon, tipahtaa se paulan pohjalle. Lintu on yleensä helppo irrottaa verkosta ja laittaa pieneen kangaspussiin odottamaan hetkeksi rengastustilannetta.

Kun lintu rengastetaan, tehdään sille erilaisia mittauksia ja tutkimuksia. Ensimmäiseksi määritetään laji ja rengastetaan lintu eli linnun jalkaan laitetaan alumiininen rengas, jonka tiedot merkataan muistiin. Lintu pun-

Pikkusieppo on ollut harvinaisin laji, jonka olemme tähän mennessä SSP:ssä saaneet.

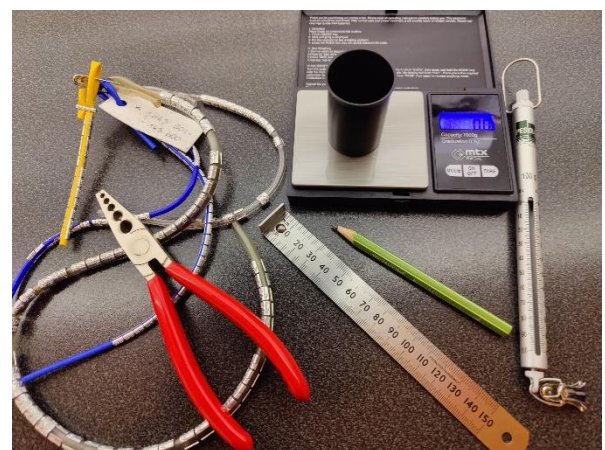
nitaan ja sen siiven pituus mitataan. Linnusta määritetään myös sen ikä ja sukupuoli. Tiedot kirjataan muistiin ja tallennetaan tietokoneella Luonnontieteellisen keskusmuuseon Sulka -järjestelmään.

Lintujen rengastus on luvanvaraista toimintaa, ja luvan saamiseksi täytyy suorittaa rengastustentti ja riittävä rengastusharjoittelu. Rengastamalla saadaan tietoa lintujen pesinnästä, parinvalinnasta, levinneisyyalueista ja muuttoreiteistä.

OSKARI SAUNISTO

Kypylintu.

Rengastustarvikkeita: lintujen renkaita, rengastuspihdit, siipimitta, vaa'at.

Filatelisti Mikael

Mikael Lääperi, 9 v., Haukiniemestä on innostunut filateliaharrastuksesta eli postimerkkien keräilystä ja tutkimisesta.

Harrastus sai alkunsa, kun avattiin äidin tyhjäksi luultu peltinen perintörasia, joka oli kulkenut mukana vuosikymmeniä. Kun jumittunut peltirasian kansi saatiin auki, sisältä paljastui joukko vanhoja postimerkkejä, joita Mikael rupesi innolla tutkimaan.

Lisätietoja merkeistä tarjosi Savonlinnan filateliakerho, joka tarjosi tietonsa lisäksi myös apua kansioden ja työvälineiden hankinnassa. Työvälineistä tärkeimmät ovatkin pinsetit (atulat) ja suurennuslasi (luuppi). Merkkien tunnistuksessa ja lajitellussa apuna Mikaelilla on Norma- ja Lapekirjat.

Filateliakerhossa Mikael on viihtynyt erinomaisesti mukavien ja avuliiden kerholaisten ja tietenkin herkkutarjoiluiden ansiosta. Kerho kokoontuu joka toinen keskiviikko, jonka Mikael onkin joutunut jättämään väliin vain kerran.

Mikael saa paljon apua merkkien keräilyssä sukulaisiltaan, tuttaviltaan ja etenkin kerholta, joista Ruotsissa asuva tuttava lähetti Mikaelille suuren kokoelman Färsaarten merkkejä, jotka aiheuttivat ihmetystä myös kerhon harrastajissa.

Sydäntä lähellä nuorelle keräilijälle ovat suomalaiset merkit, joista vanhin on vuodelta 1885. Löytyypä Mikaelilta merkkejä Jamaikalta Trinidad ja Tobagoon sekä Indonesiasta Caymansaarille. Mielenkiintoa herättävät myös merkit menneiltä sota-ajoilta esimerkiksi Neuvostoliitosta tai Saksan aikakaudelta.

Keräyksen aihe voi olla jokaiselle yksilöllinen, toinen voi kerätä eläinaiheisia merkkejä, toinen merkkejä eri maista. Tavoitteena tulevaisuudelle Mikaelilla on löytää Zeppelin-leimalla painettu postimerkki, joka on äärimmäisen harvinainen.

Mikael toivottaa kaikki keräilemään rohkeasti merkkejä, sillä joukossa voi olla arvokkaitakin merkkejä!

Kerho kokoontuu joka toinen keskiviikko Järjestötalokolomossessa, tervetuloa mukaan!

JUUSO TOIVANEN & MIKAEL LÄÄPERI

Airaan pojat

Kun lapsista aletaan puhua, lienee paikallaan esitellä aluksi heidän vanhempansa. Tässä tapauksessa isä Jaakko Airas ja äiti Alma (o.s. Ulmanen).

Poikia Jaakolle ja Almalle siunautui kvartetin verran, neljä. Tyttären jäivät kokonaan perheestä puuttumaan. Pojat parkaisivat ensimmäiset itkunsa Viipurissa (sanottiin myös Wiborg), tuonaikaisessa suomalaisessa metropolissa, kauppa- ja kielikaupungissa. Olavi oli pojista vanhin (22.6.-24), Kalevi seurasi esikoista (3.2.-26), Sakari sijoittui pronssille, näin urheiluhenkisesti sanottuna (18.9.-27). Neljäs pojista (3.11.-32) sai kas-teessa nimekseen Erkki.

Tänä modernina aikana ainakin kolme vanhinta veljestä on jo jättänyt ajan. Mutta kun viime vuonna olin puhelinkeskustelussa Erkin kanssa, varmistui, että yksi neljästä jatkoi elämänsä tiellä. – Jo tässä vaiheessa viitataan kyläkirjaamme *Joel Lehtosen jalanjäljillä* ja Osmo-veljeni lämmöllä kirjoittamaan *Kylät urheilevat*-memoriaan.

Jaakko Airas korjaamassa kalaverkkoa.

Erkki ja Kalevi Airas kuvattuna Hakan ensimmäisessä jalkapallon sarjaottelussa Simpeleellä 24.5.1953.

Milloin Jaakko ja Alma (sekä Jaakon Daniel-veli) saivat tarpeekseen Haukiniemestä, ponnistautuivat Viipuriin laajempien mahdollisuuksien, leveämmän leivän toivossa ei ole tarkkaan tiedossani. Poikien syntymäajat viittaavat vahvasti siihen, että 1920-luvulla alkanut kylästäpako päättyi Jaakon, Alman ja neljän pojan osalta ennen Berliinin olympialaisia 1936. Palattiin ns. Airaan mökkiin elämään maalaiselämää.

Jaakko oli elättänyt perheensä Viipurissa suutaroimalla ja taksia (vuokra-autoa) ajamalla. Niinpä hän jatkoi Haukiniemeen paluumuuttajana kenkien parissa ja kalastajana Haukiveden vilppailla vesillä – mutta ei vuokra-autoilijana.

Kylässä oli tuohon aikaan toinenkin päätoiminen suutari, Mäen paikalla asunut lapikasmestari Emil Vellonen, perheellinen mies (Hellin, Paavo ja Pekka). Emil oli sikäli erikoistunut pikilankaan, että hänen tuotantonsa pääsuuntana olivat lapikkaat, Jaakolla taas tuohon aikaan yleistyneet kumiteräsaappaat.

Nokia oli keksaissut varrettomat kumisaappaat. Jaakko Airas ymmärsi ja oivalsi, mitä varreton kumisaapas tarvitsee. Niinpä hän jämakällä ompelukoneellaan yhdisti kumin sekä nahkan, ja mainio syys-, kevät- ja kesäjalkinepari oli käyttövalmis. Sopi myös talvikäyttöön, vahvistettuna huopikasparilla. Emil Vellosetta puuttui tällainen

”jämäkkä ompelukone”, ja siksi hän ei voinut osallistua kt-saapasoperaatioihin.

Niin että mitäkö pojat nuoruudessaan, nimenomaan poika- ja nuorukaisvuosinaan, harrastivat? Haukiniemen harrastuskentät olivat jonkin verran erilaisia kuin Viipurissa, mutta jo toki tekemistä löytyi: metsää samoilla, sen antimia nauttia, järveä soudella; kalastaa, kentällä kisailla naapuripoikien kanssa. Ja ne kalkkunat! Nehän olivat varsinaisia viihdyttäjiä kesällä, vatsan ystäviä myöhäsyksyllä, jouluun saakka – laulutaidoissa röyhevät siivekkäät kilpailivat tasapuolisesti fasaaneitten kanssa.

Urheiluharrastukset kuuluivat Airaan poikien ykkösharrastuksiin, nimenomaan jalkapallo. Kalevi ja Erkki olivat kantavia voimia Haukiniemen Hakan joukkueessa seuran alkuvuosina. Olavi osallistui ainakin kerran Säämingin kunnan yleisurheilumestaruuskisaan keskimatkaa juosten (ja menestyi ainakin sen verran että maaliin jaksoi).

Sakaran liikuntapyrkimyksistä en ole pätevä puhumaan, koska en muista niistä mitään...

Airaan mökki syyskussa 2023.

Mutta epäilemättä sellaisia reippaalla ja riivakalla nuorukaisella oli siinä kuin kolmella velimiehelläkin. Sakun kanssa keskustelimme sen ajan suosikkikirjallisuudesta, niin Outsiderin Pekka Lipposen seikkailuista kuin Mr. Edgar Rice Burroughsin Tarzan-sarjasta, jossa Viidakon Valkoinen Kuningas oli varsin tasapuolinen painissa Tantorin ja Numan kanssa... Se sopi meille.

Noina 1900-luvun alkuvuosikymmeninä oli kylässä paitsi paljon karjaa, myös runsaasti ihmisiä. Heitä riitti paitsi karjan hoitoon myös poikapopulaatioiden kasvattamiseen (tyttäriä unohtamatta). Niinpä Airaitten ohella neljään, jopa viiteen poikalapseen päästiin ainakin seuraavasti: Sulo ja Hilma Loikkaselle syntyivät Osmo, Heikki, Jouko, Tuomo, Matti. Eivätkä Olavi ja Maija Loikkanen jääneet yhtään vähemmälle pojissa: Kari, Pertti, Jorma, Jukka, Asko + Leena-tytär.

Kaartilassa saivat Kalle ja Amanda niin ikään neljä poikaa, Kallen, Matin, Eeron ja Viljon, mutta myös kaksi tytärtä, Lillin ja Tyynen. Naapuri-Ikolan isäntäpari Konstantin ja Maria lisääntyivät neljällä pojalla hekin: Väinö, Arvi, Uuno ja Konsta(ntin), mutta tyttölapseen he eivät yltäneet. Ja viimeiseksi perheeksi tässä esittelyssä nousee suurperhe Suontakaa, Edla ja Otto Kauppinen. Heillä oli kymmenen lasta, neljä potraa poikaa: Tauno, Toivo, Teuvo, Taito + kuusi somaa tytärtä: Tyyne, Veena, Hilikka, Martta, Signe, Kaari (Kaisa).

PS. Nytpä olen omalta osaltani, parhaani mukaan, koonnut palstalleni synnytysten historiaa armaasta synnyinkylästäni Haukiniemestä. Etupäässä käyskentelen 1900-luvun ensimmäisellä puoliskolla, mutta kurkkauksia on tietenkin tehty myös takaisimpiinkin aikoihin. Kunnia esivanhemmillemme!

TUOMO LOIKKANEN

Kuopio / Sääminki, Haukiniemi

Niittylahden naisten 10-vuotisjuhlat

Niittylahden naiset juhlivat 10-vuotista taivaltaan 9.9.2023 kesäisessä säässä kyläläisten kesken Niittylahden kartanolla.

Juhlat alkoivat juhlateoksen julkistamisella Juvolantien ja Niittylahdentien risteyksessä. Teoksen nimi TIRPAT syntyi Marjo Välimäen ja Päivi Kohosen ajatuksesta luoda romutaidetta kaikkien iloksi. Ja Niittylahden pelot ovat oivia paikkoja lintujen bongaamiseen, siitä se idea lähti. Hitsaamisen hoitivat kuitenkin Jukka Pesonen ja Jimi Kohonen.

Juhlatarjottavat jaettiin naisten kesken, jokainen pääsi näin osallistumaan leipomalla juhliin. Ohjelmaakin oli luvassa, Rosinan monologi sekä yhteislaulua ja Kirsti Leiri-vaaran juhlapuhe.

Vieraita oli parikymmentä ja tunnelma leppoisaa. Tästä on hyvä lähteä seuraavaa vuosikymmentä yhdessä eteenpäin viemään ja ehkä edelleen saadaan naisia lisää iloiseen ja toimeliaaseen joukkoomme.

Niittylahden naisten puolesta
PÄIVI KOHONEN

(Kuvat: Pekka Kapanen.)

Syystulet Kalliorannassa

Syyskuun viimeisenä perjantaina syttyivät jätkänkynttilät ja lyhdyt Kalliorannassa ja ilman täytti iloinen puheensorina. Kodassa Soinin Miika laittoi makkaroitä ritalälle, Huotarinen Helli asetteli kahvipöytää valmiiksi ja Kohosen Päivi otti vastaan sadonkorjuuvaihtareita: sitruunaista kurpitsahilloa, pinaattia, viinirypäleitä, hunajaa, sienä, marjoja, kynttilöitä, villasukkia, lapasia, kukkia. Kun toi kaksi tuotetta, sai vaihdossa yhden – ja ihania vaihtareita pöydästä löytyikin!

Vaihtaritorin tuotteita.

Jurolan koulun oppilaiden tekemät lepakot, siilit ja leppäkertut odottivat puunrungoilla, oksien haaroissa ja kivien välissä etsijöitään. Ilta alkoi jo pimenemään ja lepakot pääsivät piiloutumaan oksien suojaan. Kaikkien hämärässä etsijöiden kesken arvottiin pieniä palkintoja – sillä kukaan ei löytänyt näitä kaikkia salaperäisiä piiloutujia.

Tulipa illan vieraaksi myös Käkriäisen Rosina – paljon oli Rosinan puheissa kurjuutta, mutta myös runsaasti iloa ja huumoria. Ja ehkä Rosina taas meitä muistutti, että vaikka elämä välillä kolhiikin, niin se on elämisen arvoista!

Illan hämärtyessä laulettiin vielä yhdessä – tunnelmalliset laulut kiirivät taivaalle kohti tähtitaivasta. Oli kiva nähdä naapuria, vähän kaukaisempaakin, turista niitä näitä, istua nuotion äärellä, katsella pimenevää iltaa, viedä pientä kivaa kotiin, huumorinhymy huulilla.

MARIANNA KAARNIRANTA

Syyskansaa syystulilla.

Juhlan paikka – 50 vuotta naisten maajoukkuejalkapalloilua Suomessa

Suomen naisten jalkapallomaajoukkuetta juhlittiin lokakuussa. Juhlassa oli mukana myös haukiniemiemäläisväriä.

Töölön jalkapallstadionilla Helsingissä pelattiin perjantaina 27.10. merkittävä maaottelu. Suomen naisten jalkapallomaajoukkue ("Helmarit") peittosi tuolloin Kansojen liigan pelissä Kroatian lukemin 3–0. Suomi porskuttaa tämän kauden Kansojen liigan B-liigassa lohkonsa kärjessä tappioita ja päästämättä maaliakaan, ja tulee voittamaan lohkon ja nousemaan ensi kaudeksi A-liigaan.

Pelin lopputulosta huomionarvoisempaa oli kuitenkin se, että ottelussa juhlistettiin Suomen naisten jalkapallomaajoukkueen 50-vuotista historiaa. Suomen naisten jalka-

palloukkueen kaikkien aikojen ensimmäinen maaottelu pelattiin 25.8.1973 Ruotsia vastaan. Ottelu päättyi maalittomaan tasapeliin. Yksi Suomen joukkueen pelaajista oli Haukiniemen Hakan kasvatti Tuula "Tupu" Kauppinen.

Tämän vuoden 50-vuotisjuhlaottelussa Helmareita saattoivat kentälle 70-luvun maajoukkuelegendat – yhtenä heistä Tupu. Ottelutapahtumaan oli ensimmäisen maajoukkueen lisäksi kutsuttu kunniavieraisiksi runsain määrin myös muita maajoukkueessa vuosien varrella pelanneita pelaajia, jotka kokoontuivat komeaan yhteiskuvaan.

Maajoukkuelegendat laulamassa Maamme-laulua yhdessä tämän päivän Helmareiden kanssa. Tuula Kauppinen kuvassa kolmantena oikealta. (Kuva: Jyri Sulander/SPL.)

Juhlaottelua seurasi paikan päällä yli 7000-päinen yleisö, mikä on naismaajoukkueen arvokisojen ulkopuolisten otteluiden uusi ennätys. Arkistot kertovat, että jo vuonna Maarianhaminassa 1973 pelatussa ensimmäisessä maajoukkuepelissä katsomossa oli yli 1500 katsojaa.

Helmareiden tähänastisen maajoukkuehistorian paras saavutus on vuodelta 2005 Englannin EM-kisoista, jolloin joukkue selviytyi välieriin. Mestaruuden lopulta napanut Saksa oli kuitenkin välieräkamppailussa vahvempi lukemin 4–1.

Tupu muistelee taannoista juhlaottelua ja menestyksestä jalkapallo-uraansa lämpimän mieltäin:

– Meille 1970-luvun pelaajille oli kyllä kunnia olla saattamassa Helmareita kentälle ja laulamassa Maamme-laulua heidän kanssaan. Ja niin suuren yleisön.

– Kyllä mulle tuli mieleen 1960–1970-lukujen kotikylä ja Haka. Sieltä se kaikki lähti ja siellä hyvät oppini ja hyvän yhteishengen kokemukset sain.

– Oli hienoa, kun Suomen Palloliitto järjesti tällaisen tapahtuman, jossa muisteltiin naisjalkapalloilun alkua ja vuosikymmeniä tähän päivään saakka. Meitä maajoukkueessa eri vuosikymmenellä pelanneita oli paikalla noin 80.

JUUSO LOIKKANEN

Helmarilegendat. Naisten jalkapallomaajoukkueen pelaajia vuosikymmenten varrelta (ja Palloliiton johtoa) yhteiskuvassa juhlaottelussa. (Kuva: Riku Laukkanen/SPL.)

Villisika on saapunut myös Etelä-Savoon

Villisika on tulokaslaji, joka on tullut maamme omin sorkin. Se on myös eräänlainen paluumuuttaja, sillä kiviakautisilta nuotiopaikoilta tehtyjen luulöytöjen perusteella villisika asusteli täällä jo noin 8 000 vuotta sitten. Pääosin ilmaston kylmenemisen takia laji hävisi myöhemmin koko Fennoskandiasta. Pohjoinen ilmasto ei ollut suotuista. Yli 40-senttinen lumipeite yhdessä roudan kanssa on villille sialle liikaa.

Ajan saatossa villisiat ovat kuitenkin leviittäytyneet muuttuvan ilmaston myötä takaisin yhä pohjoisemmaksi. Historiallisen ajan ensimmäinen havainto elävästä luonnonvaraisesta villisiasta Suomessa tehtiin vuonna 1956 ja pahnuehavaintoja 1970-luvun lopulla. Villisikakantamme perustajat villisiat ovat peräisin Venäjältä, vaikka niitä on karannut myös tarhoista luontoon. Ja kanta täydentyy koko ajan itärajan yli.

Talvien leudontumisen myötä leviäminen ja kannan vakiintuminen on voimistunut 2000

-luvulla. Ruokinta on edelleen edesauttanut sikojen selviytymistä talvista ja vahvistanut kannan kasvua. Kanta-arvio on ollut keskimäärin 2 500–3 000 yksilöä viime vuosina. Tämä on kuitenkin pientä, kun vertaa naapuriiimme Ruotsiin, jossa villisikoja on arvioitu olevan jopa 300 000. Tämä kertoo osaltaan villisian tehokkaasta lisääntymisestä, sillä kanta on peräisin tarhakarkulaisista 1970-luvulta.

Villisikakannan ydinalueet ovat Kaakkois-Suomessa ja itäisellä Uudellamaalla. Vaeltelevia nuoria ja perhelaumojia voi nykyisin tavata kuitenkin läpi koko keskisen Suomen, yksittäisiä sikoja näkyy toisinaan aina Torniossa saakka. Ja saapuu sika Savoonkin. Täältä silmääni lehdistä sattunut viimeisin havainto oli syyskuulta videokuvaa villisi-oista keskellä Savonlinnan keskustaa.

Villisian runsastuminen nähdään myös haitallisena erityisesti tautiriskien ja vahinkojen takia. Vaikka villisikoja ei Suomessa ole

Villisika on laumaeläin. Yleensä 5–20 eläimen perhelauma koostuu emakoista ja niiden jälkeläisistä. Tässä osa laumasta on saanut merkit korviinsa Luonnonvarakeskuksen tutkimushankkeen yhteydessä.

vielä paljon, niin vaikutuksia näkyy jo jonkin verran. Siat aiheuttavat paikoitellen vahinkoja tonkiessaan vilja- ja juurikaspeltoja. Yöllä liikkuvat villisiat voivat yllättää liikenteessä ja kolareita tapahtuu vuosittain viitisenkymmentä.

Villisika voi kantaa ja levittää tauteja sekä loisia. Taloudellisesti merkittävin on afrikalainen sikarutto (ASF), joka on sioissa helposti leviävä verenvuotokuumetauti. Sioille virus on tappava, mutta ihmisiin se ei tartu. Pelkona on, että tauti tarttuu tuotantosikoihin ja se olisi kova isku suomalaiselle sianlihateollisuudelle. Suomessa ASF:ää ei ole vielä löydetty. Lähialueilla sitä on Virossa, Leningradin läänissä Venäjällä ja nyt myös Ruotsissa.

Virus voi tulla myös ihmisen välityksellä kuten rehuissa, elintarvikkeissa tai metsästysvaatteissa. Esimerkiksi Ruotsiin virus tuli ihmisen mukana. Uhka taudin leviämisestä Suomeen onkin vakava. Metsästetyistä ja kuolleina löytyneistä villisioista otetuista näytteistä maksetaan tuntuva palkkio, jotta Ruokavirasto voi seurata ASF:n esiintymistä.

Villisika on Suomessa uusi ja kiehtova riistalaji. Villisikaa saa metsästää ympäri vuoden, mutta porsaallinen emakko on rauhoitettu maaliskuusta heinäkuun loppuun. Metsästyksellä rajoitetaan kannan kasvua ja ehkäistään haittoja.

Yöaktiivisen ja aran villisian metsästys on haasteellista. Suomessa kaadetaan kuitenkin nykyisin runsaat tuhat villisikaa vuosittain. Eniten metsästetään siellä, missä on eniten sikoja eli Kaakkois-Suomessa. Vaeltelevia sikoja kulkeutuu kuitenkin yhä enemmän sisemmälle Suomeen ja myös metsästäjien tähtäimeen. Villisikakaatoja on tehty Etelä-Savossa tänäkin vuonna. Suurimman savolaisen kertakaadon ennätys taitaa olla edelleen Juvalla, jossa kolmisen vuotta sitten ammuttiin hirvijahdin yhteydessä peräti 14 sian lauma.

Viime pääsiäisenä Oravin metsästäjät ampuivat villisikoja Joutenvedellä. Niistä ainakin yhdellä oli korvamerkki, jota olin itse ollut laittamassa puolitoista vuotta aiemmin Lappeenrannan Ylämaalla. Laitoimme tällöin korvamerkkejä porsaslaumaan, joka sittemmin oli näköjään lähtenyt valtamaan rajanpinnasta kohti luodetta. Tämä on tähänastisista merkinnöistämme pisin siirtyminen eli runsaat 160 kilometriä linnuntietä. Sian sorkin matkaan lienee kuitenkin tullut vielä useampien kymmenien kilometrien lisämutkia.

MERVI KUNNASRANTA

Kirjoittaja tutkii (myös) villisikoja ja mökkeilee lehden levikkialueella.

Villisiat ovat löytäneet tiensä myös Haukiniemeen. Yllä olevat kuvat tallentuivat muutama vuosi sitten Olli Loikkasen riistakameraan.

Itäosa löysi täydelliset tilat Laukunkankaalta

Teemu ja Tuomas Tolvasen yritys on kasvanut valtavasti muutamassa vuodessa.

Teemu Tolvanen toimittaa tähän juttuun kuvaksi tuoreehkon ilmakuva Laukunkankaalla toimivan Itäosan uusista toimitiloista. Kuvasta on helppo havaita, että tilaa on nyt vaikka muille jakaa. On hallitilaa satoja, ellei tuhansia neliöitä. Lisäksi tontti on iso ja sillä on paljon asvaltoituakin maata autopurkaamoa pyörittää.

Itäosa hankki tilat linja-autopurkaamolta, ja kuvassa näkyy edelleen paljon linja-autoja, jotka tosin muutenkin kuuluvat Itäosan repertuaariin siinä kuin henkilöautotkin.

Teemu Tolvanen, 33, pyörittää Itäosaa veljensä Tuomaksen, 28, kanssa. Hän on erittäin tyytyväinen uusiin toimitiloihin.

– Onhan tässä sekin etu, että kotiin on vain muutama kilometri, hän tuumaa.

Lapsuudenkoti on tosiaan Haukiniemessä muutaman kilometrin etäisyydellä, josta käsin Teemu Tolvanen käy töissä. Tuomas Tolvanen asuu kaupungissa.

Veljesten yrittäjäpolku on edennyt alle vuosikymmenessä hyvin nousujohteisesti. Tolvasten aloittaessa Itäosan yrittäjinä, ensimmäisen vuoden liikevaihto oli 120 000 euroa, nyt se on kasvanut 800 000 euroon.

Itäosa oy muutti keväällä 2023 Laukunkankaalle Enonkosken puolelle Savonlinnasta. Kaivosalueella toiminut linja-autopurkaa-

Itäosan uudet toimitilat Laukunkankaalla. (Kuva: Itäosa.)

mo siirtyi kaikkine romuineen yrityskaupassa Itäosalle, ja nyt tilaa riittää vaikka muille jakaa. Hallitilaa on nyt paljon, joissa varastoida autoista purettuja käypiä osia. Niitä myydään pääosin verkkokaupassa kaikkialle Suomeen.

– Tämä on täydellinen paikka meidän toiminnallemme. Toki Nätkillä oli ehkä joku-
nen paikallinen autonosan ostaja enemmän,
mutta paikallisen myynnin osuus on erittäin
pieni kokonaisuudessa.

Tähän juttuun yritettiin saada veljeksiä samaan kuvaan Laukunkankaalle. Se ei ollut ihan helppoa, koska yrittäjät ovat tavattoman usein tien päällä työhommissa muun muassa kokonaisuuteen kuuluvan hinauspalvelun ratissa.

– Lisäksi välillä ostamme ja haemme uudehkoja kolariautoja kauempaakin meille. Tässä oli tovi sitten kolmen viikon jakso, kun emme tavanneet Tuomaksen kanssa kertaakaan nokatusten, mutta puhelimessa puhuttiin päivittäin paljon.

Teemu Tolvanen muistelee äskettäin hake-neensa uudehkon laatuhenkilöauton Porista, jossa toinen puoli autoa oli kolarissa romuttunut, mutta toisesta sai purettua hyviä osia myyntiin.

– Savonlinnan seudulta saamme vähemmän uudehkoja autoja kolareista purettavaksi, joten niitä haetaan kauempaakin.

Tolvanen sanoo, että esimerkiksi alle 10 vuoden vanhan, luotettavamerkkisen kolariauton kuten Toyotan tai Mercedeksen moottorit ovat hyvin kysyttyjä ja menevät nopeasti kaupaksi.

Taantuma-aikaa eletään, ihan lamasta ei puhuta, mutta melkein. Silti Itäosalla pyyhkii kaikkien lukujen osalta todella hyvin.

– Korona-aikana, kun suomalaiset matkailivat joukolla kotimaassa ja näilläkin seuduil-

la, meille tuli hurjasti hinauksia, autoja ja lii-
kevaihtoa. Teimme koronakesinä historian
parhaat tuloksemme, Tolvanen, Itäosan hal-
lituksen puheenjohtaja, sanoo.

Yrityksellä on Laukunkankaalla yrittäjävel-
jesten ohella kolme palkattua työntekijää,
eli viidellä miehellä hommaa pyöritetään.

Syyslomalla Teemu Tolvanen pääsi hetkeksi
rentoutumaan.

– Niin paljon tulee istuttua auton ratissa, hi-
nauksissa, autojen noudoissa ja vienneissä
ratissa muutenkin, että oli ihanaa lentää Ro-
dokselle suoralla lennolla omalta Savonlin-
nan lentokentältä, Tolvanen kertoo.

– Vaikka meillä on varaosapuolelle kovia
kilpailijoita uusien tarvikeosin myynnissä,
etenkin arvokkaat purkuosat menevät edel-
leen saman tien kaupaksi.

– Meillä on lisäksi toiminnassa useita ki-
vijalkoja, joten välillä koko porukka keskit-
tyy hinauspalveluihin ongelmakeleillä ja
purkaamo hiljenee hetkeksi. Lisäksi metal-
lin kierrätys tuo meille tasaista tulovirtaa
romuautoista, joista ei osia saa myyntiin.

OSSI TYNKKYKENEN

Juvolan koulun syksyn kuulumisia

Meidän koulu

Juvolan koulussa aloitti tänä vuonna 26 oppilasta. Eskarissa ja ensimmäisellä luokalla on molemmissa yksi oppilas. Kakkosia on kolme, kolmosia neljä, nelosia viisi, vitosia kuusi ja kuutosia kuusi. Oppilaat ovat jaettu kahteen luokkahuoneeseen. Luokassa 1–3 eli alaluokassa on 9 oppilasta. Alaluokan opettaja on Merja Rajala. 4.–6.-luokkalaaisia on 17 oppilasta. Heitä opettaa Sari Haukijärvi. Isojen luokassa on myös koulunkäynninohjaaja nimeltä Maria Airisto-Parkkonen.

Henkilökuntaan kuuluu myös opettaja Hanne Väisänen, joka käy opettamassa maanantaina sekä pitää kerhoja maanantaisin ja keskiviikkoisin. Erityisopettaja Eija Kupsa käy meillä perjantaisin. Myös terveydenhoitaja käy kerran kuussa. Kuraattorikin on osa henkilökuntaa ja hänkin käy koululla kerran kuussa. Henkilökuntaan kuuluu vielä keittäjä/siistijä Paula Saariniiva. Koulun vanhempainyhdistykseen kuuluu oppilaiden vanhempia, jotka kustantavat ja mahdollistavat monia koulun retkiä.

Koulujen alettua 3.–4.-luokkalaiset kävivät 5.9. Silvaniemen maatilalla. Maatilalla oli lehmiä, lampaita, poneja ja koiria. Siellä oli useita rasteja luontoon, metsästyksen ja kalastukseen liittyen. Yhdellä rastilla oli esim. puulajien tunnistamista. Syömisiksi tarjolla oli makkaraa, savumuikkuja ja juotavaa jogurttia sekä mehua. Olimme siellä ohjaajamme Marian kanssa. Meillä on syksy mennyt yksinkertaisesti hyvin!

INKERI PEHKONEN, TOMAS LAITINEN, MIKAEL LÄÄPERI, ALEKSI SAARINIVA JA AINO SALLINEN (4. LK.)

Syksyn tapahtumia

Käytiin 3.–6.-lk kanssa katsomassa 18.8. Valkohammas-elokuva Killan elokuvateatterissa. Elokuva oli kiva, kiinnostava ja välillä jännittävä ja iloinen. Se herätti myös surullisia tunteita ja taisi joillekin tulla katsellessa ihan tippa silmäänkin.

Käytiin koko koulun kanssa Kalliorannassa retkellä elokuussa. Mukaan sai ottaa pienen välipalan ja mehua tai vettä. Aktiviteetteina

Oppilaita maatilaretkellä Silvaniemen tilalla.

Tasapainoilua koulun liikuntapäivässä.

oli sulkapallo, mölkky, piilosleikki ja tarkkuusheitto. Jotkut hurjat kävi uimassakin!

Koulun kanssa on joka vuosi käyty Enonkosken liikuntatalolla sisäliikuntaa harrastamassa. Lajeina olivat tänä vuonna koripallo ja voimistelu. Voimistelurata oli mukava ja hyvä. Kaikille jäi päivästä hiki ja hyvä mieli.

On käyty joka vuosi Enonkoskella yleisurheilukilpailuissa, mutta tänä vuonna pidettiin oma urheilupäivä koululla. Kaikki osallistuivat hyvällä mielellä leikkimielisiin kisoihin. Lajeina oli pituushyppy, pikajuoksu, tasapainoilu puomilla ja hernepussien tarkkuusheitto. Sai itse päättää kaksi lajia, joihin haluaa osallistua ja palkinnoksi kaikki saivat jäätelöt. Tällaista touhuttiin Juvolan koululla alkusyksynä.

IINA KLEEMOLA, NIILLO RÖNKKÖNEN, IITA OJASALO, LOTTE SAARINIVA JA HILDA OLASVUORI (5. LK.)

Juvolan oppilaat Enonkosken liikuntahallilla

Juvolan koulu kävi Enonkosken liikuntahallissa. Kaikki pääsivät kyydillä sinne. Kun ol-

tiin perillä, otettiin juomapullot mukaan ja lähdettiin pukuhuoneesta salille. Se oli iso tila, jonka keskelle laskettiin verkko. Toiselle puolelle meni 5.-6.-luokka ja toiselle 0.-4.-luokka. Me eli 0.-4.-luokka olimme ensin koripalloa. Harjoittelimme eri tapoja liikuttaa palloa.

Sitten vaihdoimme puolta. Ensin kuuntelimme, mitä pitää tehdä eri telineillä ja sitten teimme niitä temppuja. Siellä oli kiipeilyä, tasapainoa, hyppyjä hevosen yli, kärnynyörää ja roikkumista narussa. Kivointa oli minun mielestä roikkuminen. Siellä oli kivaa ja kaikki pääsivät samalla tavalla kyydillä koululle.

HELGA SALLINEN (3. LK.)

Kodin ja koulun päivä Juvolassa

Maanantaina 16.10.2023 oli Kodin ja koulun päivä. Silloin sai tulla vanhempia koululle. Ensiksi vanhemmat saivat katsoa tunteja. Sitten menimme ulos ja leikimme piparihippaa. Sitten suunnistimme ja matka oli noin 2 kilometriä. Suunnistuksessa oli 6 rastia. Rastit olivat pohdinta- ja tarkkuustehtäviä, mutta hauskoja silti.

Lopuksi kun tultiin koululle, niin tarkistettiin tehtävät ja sitten saatiin pullaa ja lämmintä kaakaota. Kun oli jo paljon tehty, jotkut vanhemmat alkoivat lähteä ja jotkut jäivät. Toisilla vielä jatkui tunti ja sitäkin sai jäädä katsomaan. Oli todella hauska ja kiva Kodin ja koulun päivä.

LILIA TORPAKKO (3. LK.)

Kerhot

MiunHarrastus-hankkeen kerhoja koulusamme on järjestetty jo viime vuodesta lähtien. Tänä vuonna kerhot alkoivat 18.9. Liikuntakerhoon saimme myös uuden ohjaajan Linnalasta, Anna Suomalaisen. Tämä kerho järjestetään torstaina 3.-6.-luokkalaissille. Liikuntakerhossa pelataan, mitä enemistö haluaa. Usein pelataan lipunryöstöä, poliisia ja rosvoa, jalka- ja norsupalloa.

Maanantaina on monitoimikerho 3.-, 5.- ja 6.-luokkalaissille, jossa mm. leivotaan, pelataan ja ulkoillaan. Keskiviikkona on samanlainen monitoimikerho 1.-, 2.- ja 4.-luokkalaissille. Monitoimikerhoja pitää Hanne Väisänen.

Syystulet

Varparannan kyläyhdistys järjesti yhdessä AnnaCatharinan kanssa Syystulet. Sinne saimme kunnian osallistua askartelemalla koristeita. 1.-3.-luokkalaaiset askartelivat siilejä, 3.-4.-luokkalaaiset maalasivat kivileppäkerttuja ja 5.-6.-luokkalaaiset askartelivat kävyistä lepakkoja. Kalliorannassa oli mukavaa. Siellä oli makkaran paistoa, kahvia, trippiä ja pullaa.

Kodin ja koulun päivä

Kodin ja koulun päivä järjestettiin koululla 16.10. Vanhemmat saivat tulla seuraamaan aamusta oppilaiden koulupäivää. Loppupäivästä koko koulu vanhempineen osallistui

suunnistusrasteille, joissa oli lasku-, tarkkuus- ja tietotehtäviä. Radan jälkeen vanhempainyhdistys tarjosi pullaa, kaakaota kermavaahdolla, mehua ja vanhemmille kahvia.

Urheilurastipäivä

Ennen syyslomaa lähdimme Mertalaan liikkumaan Xamkin järjestämään liikunta-päivään. Tehtävät vaativat yhteistyötä ja ryhmähenkeä. Rastit tapahtuivat sekä sisällä että ulkona. Mertalassa olevien ryhmien joukosta meidän luokka (6. lk.) voitti, koska meillä oli paras ryhmähenki. Saimme palkinnoksi uimaliput koko luokalle.

Kuutoset Mertalan urheilurasteilla.

Koulun luokkaretki Tanhuvaaraan

Koko koulu menee Tanhuvaaraan 23.-24.11. yöleirikouluun. Torstaina ohjelmassa siellä on pihapelejä, palloilun viitepelejä, vesileikkejä ja illalla rantasauna. Perjantaina ohjelmassa on telinevoimistelua, jäällä leikkejä ja erilaisia pelejä. Tätä me odotamme kovasti! Tämmöistä täällä näin!

Edelliset jutut: PEPPI SALLINEN, MARTTA KARJALAINEN, NIKO PARKKONEN, PIETARI PEHKONEN, SAMU LAITINEN, ELIAS OLSONIUS (6. LK.)

Juolan koulun oppilaiden runoja

Tt maastoreissu

Tt on ruskea puskea.
Tt laukkaa ja paukkaa.
Tt menee maastoon ja kompuroi paljon.
Maastossa Tt ottaa käyntiä, ravia ja laukkaa.

Tt löytää kauraa, mutta Vaula sanoo ei.
Tt murjottaa ja tiputtaa Vaulan kuralammikkoon.
Vaula laulaa ja Tt nauraa.
Tt ja Vaula ovat taas kavereita.

LILIA TORPAKKO 3. LK.

Susi joutui myyntiin

Susi joutui myyntiin.
Vesi pesi itsensä.
Sitten hän astui lätäkköön.
Susi ostettiin.
Susi murisi, hyökkäsi
ja uusi omistaja astui lätäkköön.
Hän kastui, astui ja juoksi pois.

AATU SEPPÄNEN, 3. LK.

Prinsessan maastoreissu

Prinsessa on ruskean puskea.
Prinsessa syö kauraa ja mauraa.
Prinsessa nauraa, prinsessa laukkaa,
ja ukkonen paukkaa.

ELSA OJASALO 3. LK.

Pulun pulma

1.Oli Pulu pullea, se oli pulma kauhea.
Oikein Pulu meinasi itkuun laueta.
Hän yritti lentoon mennä, mutta maahan jäi, maahan jäi.
Hän yksinään suri,
mutta lohduttamaan Orava tuli.

2. Pulusta ja Oravasta siten tuli ystävät,
parhaat kaverit.
Ei kumpikaan lentämään pysty,
mutta yhdessä sai olla.
Oli muilla linnuilla lento hento,
mutta Pulua se ei enää haitannut,
kun Oravan kanssa sai olla.

HELGA SALLINEN 3. LK.

Juolan alaluokan taiteiluja.

Sääminkiläinen monosukka

Vaikkei Sääminki liity Haukiniemen urheiluseuraan oikeastaan mitenkään niin liittyypä kuitenkin. Kaikki alueella ennen 1973 syntyneet tai asuneet ovat sääminkiläisiä. Sääminki oli ympäryskunta, jonka alueet jaettiin Savonlinnalle ja Punkaharjulle vuoden 1973 alusta. Jäi enää vaakuna ja Säämingin seurakunta. Sekin yhdistettiin myöhemmin Savonlinnan seurakuntaan.

Minäkin olen sääminkiläinen, vaikka olen kotoisin Mertalasta – siitä rajalta. Edellinen tie oli Savonlinnaa ja kotitieni Sääminkiä. En olisi halunnut luopua pahvisesta ajokortistani, koska siinä syntymäkotikuntani oli Sääminki.

Semingasala oli se maapalsta (Säämingin-salo), joka lahjoitettiin Viipurin linnan päällikkö Niilo Tuurenpoika Bielkelle 1364. Sieltä juontaa juurensa nimi Sääminki. Sääminki on perustettu Suomen kolmantena kirkkopitäjänä ja se on kirjattu tapahtuneeksi vuonna 1504. Säämingin kirkkopitäjän alue oli ennen osa Juvan kirkkopitäjää ja sen ollessa liian suuri jako toteutettiin niin, että Säämingistä tuli omansa.

Säämingin alueesta erotettiin myöhemmin 1640 Kerimäki, Puumala, Rantasalmi ja Sulka, Kerimäen alueesta myöhemmin vielä Enonkoski, Savonranta ja Punkaharju. Savonlinna perustettiin vuonna 1648 Säämingissä sijainneen Olavinlinnan ympärille. Kunnallishallinnosta 1865 annetun asetuksen mukaan Säämingistä muodostettiin oma kuntansa.

Aluemuutokset ovat mielenkiitaisia, mutta niihin ei tarvitse takertua. Säämingin haluan silti säilyttää muistissa.

Säämingin vaakuna koostuu Olavinlinnaan liittyvästä tarinan pässistä. Tarina kertoo, että muurien sisällä palavat tulet ja savu ja linnan muurilla seisova musta pässi ja sen mylvintä saivat aikaan mielikuvan siitä, että itse paholainen on vastassa, jos linnaan hyökätään. Linnakekoro jakaa vaakunan kah-

teen ja aaltokoro reunustaa alaosassa yhdeksänhankaista kirkkovenettä, senaikaista joukkoliikennettä.

Sääminkiläinen monosukka on malli, jonka varteen on mukaeltu neuletyön antamissa rajoissa vaakunan elementit. Kantapää ja pohja on tehty kulutusta kestäviksi tiheiksi ja paksuiksi, mutta niin jalkaa myötäileviksi, että ne sopivat hyvin kenkään.

Kokotaulukko, naiset

Jalan pituus cm	22	23	24	25	26	27	28
Koko	35	36	38	39	41	42	44

Varsi

Luo 96 s 2,5 puikoille, 24 s kullekin. Neulo suljettuna neuleena joustinneuletta $*2o.2n*$ 4,5 cm. Vaihda 3,0 puikkoihin. Vaihtaessasi sileään neuleeseen neulo yhteensä 8 silmukkaa oikein yhteen (88 s). Jokaisella puikolla on nyt 22 s. Neulo 4 krs mustalla. Aloita kirjoneule. 1 mallikerta on 22 s ja ohje aloitetaan alhaalta oikealta. Aloita kavennukset sukan takana 24 krs:lla siten, että I puikon 2. ja 3. ja IV puikon kaksi viimeistä edellistä neulotaan yhteen. Toista, kunnes jäljellä on 66 s.

Kantatilkku

Neulo kanta 2,5 puikoilla. Aloita kantatilkku neulomalla IV puikosta alkaen mustaa ja punaista 33 s. Nosta II puikolta yksi lisäsilukka, jotta kantalapun silmukkamääräksi tulee pariton. Neulo viimeinen silukka molemmilla langoilla. Käännä työ. Neulo nurin. Säärikavennukset jäävät siis sukan taakse. Käännä työ vielä 11(13)15 kertaa. (= 24-28-32 krs).

Kantapohjan kavennukset

Neulo vielä nurjan puolen kerros ja aloita kantapohjan kavennukset: jatka samaa rai-

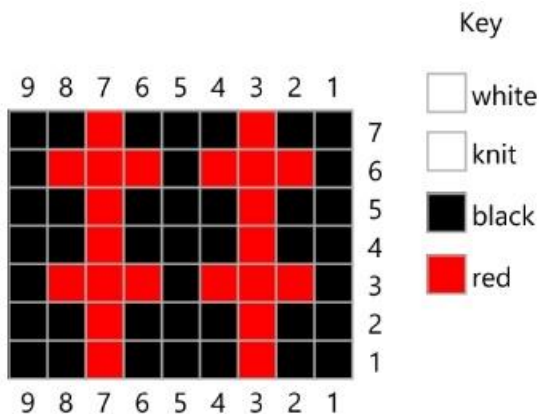

dallista neuletta kuin aiemmin. Neulo työn oikeasta reunasta, kunnes toisessa reunassa on jäljellä 10 s. Tee ylivetokavennus (= nosta 1 s oikein neulomatta, neulo 1 s oikein ja vedä nostettu s neulotun yli) ja käännä työ. Nosta 1. s neulomatta, neulo 15 s nurin ja neulo 2 seuraavaa s:aa nurin yhteen, käännä työ. Nosta 1. s neulomatta, neulo, kunnes on jäljellä 8(9)10 s, tee ylivetokavennus. Jatka edelleen samalla tavalla siten, että sivusil-

mukat vähenevät koko ajan ja keskiryhmän s:t pysyvät samana eli 15 s. Kun sivus:t loppuvat, jaa kantalapun s:t 2 puikolle. Poimi sitten vapaalle puikolle kantalapun vasemmasta reunasta 18 s + 1 s puikkojen välistä. Neulo poimitut s:t kiertäen oikein I puikolle. Neulo II ja III puikon s:t oikein. Poimi kantalapun oikeasta reunasta 1 s puikkojen välistä +18 s reunasta ja neulo poimitut s:t kiertäen oikein IV puikolle.

Kiilakavennukset

Jatka sileää neuletta. II ja III puikoilla malli-neuletta. Pohjan puolella *1 s musta, 1 s punainen*.

Kiilakavennukset: neulo I puikon lopussa 2 viimeistä s:aa oikein yhteen ja IV puikon 2 ensimmäistä s:aa ylivetäen oikein yhteen. Neulo 1 välikerros ja toista kavennukset. Tee kavennukset joka 2. kerros. Kun kaikilla puikoilla on jäljellä 16 s, lopeta kavennukset. Jatka sileää neuletta, kunnes pohjan pituus on 15(20)25 cm tai pikkugarvas peittyy.

Kärkikavennukset

Aloita sitten kärkikavennukset: neulo II ja III puikon lopussa 2 s oikein yhteen, 1 s oi-

kein ja neulo II sekä IV puikon alussa 1 s oikein ja tee ylivetokavennus. Tee kavennukset kuten edellä joka 2. krs, kunnes joka puikolla on jäljellä 5(6)7 s. Tee sen jälkeen kavennukset joka krs:lla. Kun työssä on jäljellä 8 s, katkaise lanka ja vedä se silmukoiden läpi ja päättelee hyvin.

Malli MINNA PII

Tmi Aijan Jalkahoiva

Instagram: @aijanjalkahoiva

**Jalkahoidot kotikäynteinä
sinulle tai lahjaksi läheisellesi**

Hinnasto:

**40€: Ahvensalmi, Oravi, Juvola,
Varparanta ja Muhola**

50€: Savonlinnan keskustan lähialue

**Jalkahoito kestää noin kaksi tuntia.
Lahjakorttien osto myös mahdollista!**

**Puh. 0452344540
sähköposti: aija.niiranen@gmail.com**

**Lähihoitaja ja koulutettu
jalkojenhoitaja (AT)**

Nukke ja pikkusisko joululahjoina

Uudistupa järven rannalla eleli omaa elämänsä, kertoo yhdestä lapsuutensa joulusta juvolalainen, Ahvensalmella syntynyt Irene Makkonen.

– Lähimmät naapurit olivat yli kilometrin päässä. Pikkuruudessa tupasessa oli ennestään neljä lasta. Jo syksyllä äiti alkoi puhella, että taitaa lentokone tuoda meille uuden vauvan.

– Ja juuri joulun alla hän lähti kotoa pois, synnytyslaitokselle. Isä hoiteli navetassa muutamat elikot. Meitä lapsia tuli äidinäiti, Varkauden mummo, hoitamaan. Hän kertoi pukin tulosta ja joululahjoista äitiä ikävöiville lapsille.

– Tuli jouluaatto ja jostakin ilmestyi lahjapaketteja. Ne olivat suuria ja niitä oli monta, ei semmoiseen oltu tavallisesti totuttu. Poikien paketeista löytyi suuret, puiset ja punaiset kuorma-autot. Oikein kipattavalla lavalalla ne oli varustettu.

– Siskoni ja minä saimme vauvankokoiset nuket. Niillä oli kauniit mekot ja samasta kankaasta myssyt päässä. Kaiken huipuksi tuli vielä jokaiselle pieni laatikko, josta löytyi sinisen pumpulin päällä lepäävä kullankiiltainen lusikka, juuri meidän jokaisen suuhun sopiva pikkuinen ruokalusikka. Entäpä kun jokaisen lusikan taakse oli kaiverrettu omistajansa nimi! Että se pukki oli osannut senkin... Muut lahjat, jos niitä olikaan, ovat häipyneet muistista.

– Kun ensi hämmästyksestä selvittiin, alkoi mökissä kova hyörinä. Lahjoja käänneltiin, ihasteltiin, verrattiin toisiinsa ja aloitettiin leikit. Äidin ikävä katosi kokonaan, ja väsymyksestä huolimatta unesta ei ollut tietoaakaan. Välillä taisi nousta jo erimielisyyttäkin. Isä komensi ja mummo maanitteli olemaan hiljempaa ja käymään nukkumaan.

– Vielä sängyssä piti nukkea paijata ja varmistaa, että oma lusikka oli varmasti lähellä. Muistan vieläkin sen kutkuttavan jännityksen, kun makasin sängyssä eikä untunut, mutta piti olla hiljaa. Kun öljytuikka sammui, paistoi täysikuu suoraan verhojen raosta valvojan silmään lempeää valoa tuoden.

– Viimein pieninkin jännittäjä nukahti. Kaiken sen lahjatouhun jälkeen ei myöhemmin ollut enää mikään uutinen, että laitokselle lentokoneen tuomista vauvoista löytyi viikon kuluttua meille oma pikkusisko.

– Tämän joulun jälkeen ajanlaskukin muuttui. Oli aikaa ennen ja jälkeen isojen nukkien ja kuorma-autojen. Olin tuohon aikaan kuusivuotias.

IRENE MAKKONEN

Sitä joulua en unohda

Eletään joulunaikaa 1943. Ollaan äidin kanssa päästy muuttamaan saunan kivijalan päälle kyhättyyn hirsimökkiin. Lähes kaksi vuotta on asuttu navetan kivijalan nurkkaan kasatussa lautahökelissä ja muutto on ollut suurta juhlaa. Molemmat asunnot muistan, olinhan jo 6-vuotias.

Mökki oli pieni, ehkä 3 x 4 metriä mitoiltaan, mutta se oli pesä, jossa äidin kanssa oli turvallista olla. Joulukuoli tulossa ja tietysti jännitti, koska en ollut varma, tietääkö joulupukki, että olemme taas täällä kotona Impilahdella eikä äitikään ollut asiasta ihan varma.

Aattoilta alkoi hämärtää, pienen pieni kuusi oli pöydällä, taisi jotain koristeitakin olla, karbidilamppu ei sihiänyt kelmeätä valoaan kuten arki-iltoina, oli sininen hetki ja juuri oli syöty jouluateria, maitokiisseliä, jossa oli vadelmahilloa silminä. Eikä pukkia vaan kuulunut, itketti.

Sitten äiti lähti lypsämään ainutta lehmäämme, menin sängyn päälle itkemään ja tajusin olleeni koko vuoden tuhma tyttö, jonka pukikin oli hylännyt. Äkkiä havahduin siihen, että joku kolisteli rapulla, taisi ikkunassakin vilahtaa jotain – JOULUPUKKI! Kummallinen harmaatakinen olento työntyi tupaan suuri karvareuhka päässä niin ettei näkynyt kuin nenänpää ja silmät.

”Yksinkö sie lapsrukka tiällä olet ja melkein pimmiissä?”, se uteli. ”Emmie oo yksin, isä on rintamalla ja äit on lypsällä”, soperran ja hengitys salpautuu. ”Oon mie ollu kiltti tai ainaki yrittäny”, hätäilen ennen kuin pukki ehtii edes kysyä. Saan jännityksen sen verran hallintaan, että pystyn laulamaan Heiniällä härkien kaukalon. Siitäkös pukki ilahtuu ja alkaa kiskoa eteisestä jotain. Se on suuri kolho keinuhevonen! Oli tavannut isänkin Syvärillä ja toi terveisiä, mutta nyt oli kiire mennä muihinkin taloihin, joissa myös oli kilttejä lapsia, tiesi jopa nimeltä leikkikavereitani.

Ja kun äiti sitten vihdoin tulee lypsyltä, olen pakahtua ilosta, itkua, naurua ja sekavia sanoja tulee yhtenä ryöppynä niin että pitää mennä äidin syliin rauhoittumaan. Vielä ennen uneen vaipumista kömpelö puuhevonen hymyilee suurella suullaan ihan tyynyn vieressä. Olen maailman onnellisin pikku tyttö kotona Karjalassa.

Keväällä kun lähtö tulee, näen ystäväni silmissä kyyneleitä. Halaan sitä ja lupaan tulla pian hakemaan sen luokseni. En silloin arvannut, että en häntä enää koskaan tapaa, mutta että hän jää ikuisiksi ajoiksi asumaan sydämeeni.

Näitä hakumatkoja olen nyt tehnyt yli kaksikymmentä vuotta, mutta kun koko kylässä ei ole edes yhtäkään kivijalkaa, en ystäväni löydä, en edes sitä paikkaa mihin hänet jätin. Mutta yltäkyläisen ja pramean joulun keskeltä löydän aina sen pienen onnellisen evakkotytön, joka silloin sai sydämeensä oikean joulun! Se on paras lahjani ja sen muisto kantaa läpi vaikeidenkin päivien.

SINIKKA TASKINEN

Sinikka sai keinuhevosen Haukiniemen tsasounan 10-vuotisjuhlassa kesällä 2023. (Kuva: Juha Taskinen.)

Sonja Henie

Kun on lapsi, jouluna on aina lunta. Me tiesimme, että joulupukki tai oikeastaan joulupukkeja on olemassa, ja senkin, että joulu lahjoja kertyi sisävintille alimmalle hyllylle, sekä sen alla olevaan vaneriseen laatikkoon.

Sopivissa tilanteissa kävimme veljeni kanssa tarkistamassa lahjatilanteen. Oliko lahjämäärä pysynyt samana ja oliko omalla nimellä varustettuja lahjoja tullut uusia. Sekin oli oleellista, olivatko paketit kovia vai pehmeitä.

Tänä jouluna oli erityistä se, että isoveljeni oli tullut perheineen Norjasta viettämään joulua.

Jouluaatto alkoi aina samalla tavalla. Minun tehtäväni on ollut, niin kauan kuin muistan, puhdistaa kaksi hopeista kynttilänjalkaa ja yksi kolmihaarainen messinkinen jalka. Sitä jalkoihin asetettiin kruunukynttilät.

Isä oli tehnyt itse kuusen kynttilänjalat ja niiden tinapaperi täytyi joka vuosi uusia. Isä asetti kuusen kuivuttua kuusen olohuoneeseen ja saimme koristella sen. Kuusi oli joko naapurin Jaskan metsästä tuoma latvakuusi tai lentokerhon, lentokentän lähestymisalueella kasvatettu ”oikea” joulukuusi.

Enkelikarkit, lippunyöri ja hiukan kiiltävää nauhaa. Kuusi kruunattiin moneen kertaan oiotulla, litistyneellä tähdellä. Se oli niin hieno!

Oudon selkeää oli, että joulupukki tuli joka vuosi juuri sopivasti, kun olimme rauhassa syöneet ja käyneet saunassa. Joulupukkien kokousta saimme seurata olohuoneen ikkunasta. Martti, Kari ja veljeni Antti sopivat, kuka toimi täysin uskottavana joulupukkina minkäkin talon lapsille.

Vaikka joulupukki olikin naapurin Martti, veljeni ikätoveri ihan siitä vastapäätä, lahjo-

jen hakeminen oli jännittävää pahvinaamaiselta joulupukilta, jolla oli Vekon pitkä talvitakki nurinpäin.

Sain sen joulun suurimman paketin. Pahvissa suuressa laatikossa oli kirkkaan punaiset tyttöjen luistimet. Ne taisivat olla sillä lailla sopivan isot, niin että niistä riittäisi täksi ja seuraavaksi vuodeksi. Niitä piti kokeilla heti takapihalle tehdyllä pikkuruisella jäällä.

Voi kunpa koulu alkaisi. Meillä oli koulun vieressä jäädytetty kenttä ja luistelemassa käytiin joskus välitunneillakin. Minulla oli ihan uudet Sonja-luistimet. Minulla oli hyvin harvoin mitään täysin uutta. Nyt oli. Luistimien lisäksi pehmeä, valkoinen karvahattu, jossa oli suuret valkoiset pallot pitkissä nauhoissa, solmittavaksi leuan alta. Ja uudet punaiset lapaset.

Luistimien kirkas punainen väri kiinnitti huomiota. Niin paljon, että seuraavalla viikolla otin kouluun vanhat luistimet, kulu-neet valkoiset ja liian pienet. Isosisko ompeli Sonjien punaisen värin peitteeksi karvankaasta lämmittimet. Valkoiset.

MINNA PII

Pappi maaseutukierroksella

Enonkosken sielunpaimenena tulee kierrettyä suhteellisen paljon ympäri Enonkoskea. Niin myös Savonlinnan pohjoisimmat kylät ovat tulleet tutuiksi.

Joskus parhaimpia työkeikkoja ovat matkat kylille läpi kauniiden maisemien. Ja niitä riittää; niin Muholassa, Ahvensalmella, Varparannalla tai vaikka Haukiniemessä, Oravissa ja muualla. Isommat tiet ovat siellä tulleet tutuiksi – ei enää eksytä. Pieniä teitä tuntee jo osan, ne vievät tiloille ja taloille, hautausmaalle ja rukoushuoneen pihaan.

Olen jo nuoruudessani ihaillut Haukiveden rantaseutuja. Monet rippikoululeirit on pidetty Varparannan leirimajalla ja kirjallisuudessa tutustuttu alueen muinaisiin asuinolosuhteisiin. Tiesitkö, että Haapalan ja Juolan väliltä on löydetty monia muinaisia kuppikiviä?

Opiskeluaikoinani asuessani Helsingissä olin tuuminut, että jos työni ja elämäni olisi jossain vaiheessa taas Savonlinnan suunnalla, etsisin tulevan kotini jostain Haukiveden rannalta. En ihan sitten ihan sen järven rannalla asu, mutta lähellä, Haapaveden puolella.

Erään teorian mukaan – eläkkeellä olevan ristiinalaisen opettajan Ari Mannisen Saimaa-kirjaa lainaten – elämme Suomen suurimmassa saarella. Jos otamme lukuun Raikuun kanavan, jossa kai ennen kanavaakin on voinut olla jonkinlainen väylä Paaselästä Puruveteen, on Kerisalon saarento suurin. Sääminginsaloksikin tätä kutsutaan. En tiedä, voiko sitä ihan saareksi kutsua, mutta hulppealta tuntuisi olla ”saarelainen”.

Jo minulle koulussakin opetettu ”Soisalon saari” se ei voi olla. Nimittäin nykyään ajatellaan, että ollakseen saari, täytyy vesien sen ympärillä olla suunnilleen samalla korkeudella. Soisalon kohdalla näin ei ole.

Lähestymme adventin aikaa. Taas. Ikääntymiselle tyypillistä on ajan suhteellinen nopeutuminen. Vai onko se vain sitä, että elämä on mielekästä. Toivottavasti näin.

Rauhaisaa ja tarvittavan toimeliasta adventtia sinulle! Saamme taas kukin tavallamme hiljentyä ja keskittyä olennaisten asioiden äärelle.

TERO TYNI

Enonkosken aluekappalainen

Haukivesi – Saimaata kauneimmillaan.

toivottaa kaikille hyvää joulua
ja onnea vuodelle 2024!

Taphtumia AnnaCatharinassa joulukuussa

Kauneimmat joululaulut pe 15.12. klo 17

Savonlinnan seurakunnan kanssa

Joulumyyjäiset ja askartelua la 16.12. klo 10–14

Pakettikortteja ja joulukuusenkoristeita
huovuttamalla

Puuro, kahvi ja pipari 5 €/hlö

ON KONE OY

- rakennusten pohja- ja purkutyöt
- jätevesijärjestelmät ja viemärointi
- tienrakennus / kunnostukset / lanaukset
- maa- ja metsätalouden kaivutyöt
- käyttövesikaivojen teko

Puh. 045 671 5852 • olli@onkone.fi

- tela-alustaiset kaivinkoneet, 6 tn, 15 tn ja 22 tn
- kaikissa koneissa kauhanpyörittäjä

Kasvaako pihallasi VAARAPUITA?

Meiltä saat kokonaisvaltaista palvelua aina puunkaadosta pilkkeisiin ja kannon jyrstinnästä nurmikon perustamiseen.

Kustannusarvio ja
tilaus hätevästi
NETISTÄ

MUISTA
kotitalous-
vähennys!

Ota yhteyttä: 040 358 4557
toimisto@metsapalvelukonttinen.fi
www.metsapalvelukonttinen.fi

metsäpalvelu
J. KONTTINEN
Satamakatu 11, 57130 Savonlinna

**TILAA KÄTEVÄSTI NOUTOVALMIIKSI
VERKKOKAUPASTAMME 24/7!**
enonkoskenkodinhelmi.ekukka.fi

UUTTA!
Noutopiste
Savonlinnassa:
Tilausleipomo&Kahvila
Kakkukaaos
Olavinkatu 35
Ps. Nappaa samalla herkut
mukaan tai nauti
paikan päällä!

Kukkia
arkeen ja
juhlaan!

Tai
soita ja tilaa
050 551 4919

**Huom! Toimitukset kotiovelle Enonkoski,
Savonlinna sekä lähialueet!**

TEMPUR -TYYNY & PETARI MARKKINAT

UUTUUS TEMPUR SmartCool
-tyynyt ja -petauspatjat
Nyt tutustumishintaan -15% ovh:sta 31.12. saakka
Sekä edellisen malliston varastotyynt -25% ovh:sta!

Kukka- ja Sekatavara-
KODINHELMİ
Puciti

Enonkoskentie 7T, 58175 ENONKOSKI Puh: 045 265 6161
Sposti: info@enonkoskenkodinhelmi.fi

AGATAN

HIERONTAPALVELUT/HIERONTAHOIDOT

- klassinen hieronta
- intialainen päähieronta
- fasciakäsittely
- aromahieronta
- nivelkäsittelyt
- lymfahieronta
- vyöhyketerapia
- bambuhoidot
- kuumakivihieronta

Koulutettu hieroja AGATA LAITINEN

Ruutananlammentie 36, Ahvensalmi

Ota yhteyttä: 0400 676 117

MONTA RAUTAA TULESSA!

**Meiltä laaja valikoima
teräs-, RST - ja alumiini-
tuotteita sekä
palkit, putket ja verkot
määrämittaan leikattuina
ja perille toimitettuna.**

ROMUOSMA

Savonlinnan suurin rautakauppa

Myynti: 050 306 6219

romuosma.fi

Teräsveijarit Oy. Ahertajantie 29, Savonlinna

**HYVÄ VALIKOIMA
KESTOPUUTA**

FILMIVANERI II laatu
Paksuudet 6,5-30 mm
myös isoja kokoja,

PC SUN VALOKATE
0,8x1040x2000-3500
värit: kirkas ja harmaa
varastotuotteena

ROTOMON
JÄTEVESIJÄRJESTELMÄT

**RM SAKO
2/1000
IMEYTYS-
JÄRJESTELMÄ**

**MÖKKIPAKETTI
600E**
2 x Saostuskaivo
+ imeytyskenttä, harmaa-vesi

RM 5500 UMPISÄILIÖ 5,5 m³
Tarkoitettu wc-vesille, soveltuu
esim. vesistöjen välittömään
läheisyyteen ja pienille tonteille.

**LAITURIPONTTOONIT, RUMPUPUTKET,
SADEVESI- JA SALAOJAPUTKET VARASTOSTA!**

**RAKENNUSTARVIKE
LUUKKAINEN**

Saharannantie 17, 57810 Savonlinna
Laasalantie 871, 57310 Savonlinna

**MEILTÄ KATTAVA
VALIKOIMA
KIINNITYSTARVIKKEITA**

**AVOINNA
MA-PE 8-17, LA 9-13**

OSTETAAN

ENERGIAPUUTA

**hankinta- ja pystykaupalla
Itä-Savon alueelta**

METSÄENERGIA

Metsäenergia Meter Oy, korjaamotie 10 58200 Kerimäki
Tuukka Suomalainen 050 3647 287

Hakan liikuntavuorot talvikaudella 2023–2024

Jumppa torstaisin klo 18 Kartanohostel AnnaCatharinassa. Vetäjänä on Agata Laitinen.

Sähly lauantaisin klo 16 Enonkosken liikuntatalolla.

Kuntosali lauantaisin klo 16 Enonkosken liikuntatalolla.

Jäävuorot Haukiniemen kaukalolla päivittäin. Ensimmäiset koeluistelut tehtiin tänä vuonna 26.11. Tarkemmat luisteluvuorot sovitaan myöhemmin.

Hakan liikuntavuorot ovat seuran jäsenille maksuttomia. Vuorojen peruuntumisista ja liikuntatilojen loma-ajoista ilmoitellaan Hakan kotisivuilla ja Peliporukka kokoon! -WhatsApp-ryhmässä.

Hiihtolatu

Hiihtolatu kiertää jälleen Haukiniemen pelloilla ja metsissä. Latu lähtee Juvolantieltä Solansuun kohdalta ja kiertelee Särkijärven ympäristössä. Ladun kokonaispituus on noin 3,5 kilometriä. Latua ylläpitää Reijo Herranen.

Jouluseimi

Haukiniemen perinteinen jouluseimi pystytetään tänäkin vuonna kylän maitolaiturille noin viikkoa ennen joulua. Seimi on ilahduttanut kyläläisiä ja ohikulkijoita jo vuodesta 2012 saakka.

Seimi jouluna 2021.

Jouluhartaudet

Jouluaatto, sunnuntai 24.12.

Jouluhartaus Ahvensalmen hautausmaalla klo 14.00.

Jouluhartaus Varparannan hautausmaalla klo 15.00.

Joulupäivä, maanantai 25.12.

Jouluaamun sanajumalanpalvelus Oravin rukoushuoneella klo 8.00.

Jouluaamun sanajumalanpalvelus Enonkosken kirkossa klo 8.00.

Haukiniemen tsasounan perinteinen ekumeeninen hartaus pidettiin tänä vuonna jo 1. adventtisunnuntaina 3.12., ja tapaninpäivänä ei ole hartautta (toisin kuin Seurakuntautisissa on mainittu).

HAKALAINEN

Haukiniemen Hakan jäsenlehti

Numero 2/2023, joulukuu 2023

Julkaisija: Haukiniemen Haka ry

Päätoimittaja: Olli Loikkanen

Toimitussihteeri: Juuso Loikkanen

Etukannen kuva: Katri Niemi

Paino: Tott-Print, Savonlinna

Ilmoita Hakalaisessa

Ilmoitushinnat:

1/1 s. 100 e

1/2 s. 50 e

1/4 s. 25 e

Yhteydenotot:

hakalainenlehti@gmail.com

Hakalaisen seuraava numero ilmestyy kesäkuussa 2024.

An aerial photograph of a vast, flat, snow-covered landscape. Two long, parallel tracks, likely from a vehicle or sled, stretch from the top center towards the bottom of the frame. The snow is a mix of white and light blue, with some darker patches and small rocks visible. The tracks are a slightly darker shade of blue, suggesting they might be made of a different material or have been compacted. The overall scene is serene and quiet.

Rauhallista joulua ja
hyvää uutta vuotta!